

ala yekêti

Sayı (Hejmar) : 4 Ekim (Gelarêzan) 1988

Fiyatı (Biha) : 3 DM.

BAĞIMSIZ BİRLEŞİK DEMOKRATİK KÜRDİSTAN VE SOSYALİZM İÇİN

EMPERYALİST OYUNLAR ALT EDİLMELİDİR !

Kürdistan halkı yaşayabileceği en büyük ve en kötü felaketi yaşıyor. Bu durum uluslararası planda sorunun sürekli gündemde tutulmasına ve tartışılmasına yol açmıştır. Halkımızın katili Irak Baas iktidarına karşı insancıl planda Batı devletleri düzeyinde bile protestolar olmuştur. Kürdistan ulusal güçleri dizginsiz barbarlık karşısında bir yanda kendisini yalnız hissederken diğer yandan, uluslararası diplomasiye daha yüksek seviyelerde girişme olanağı buldu. Bununla beraber ulusal güçler arasında değişik seviyelerde yeni tartışmalar da baş gösterdi.

Sorun bununla sınırlı kalmadı ; Yurtsever kesimlerde insani meselemize "el atan" bir çok emperyalist devlete ilişkin bir "ilgi" de gelişti. Özellikle Sovyetler Birliği'ne ve onun sosyalistliğine (!), "doğal dostluğuna" bel bağlayan güçler ve çevreler, halkımızın Bağdat sömürgeci-faşist canilerince katledilmesi şartlarında bile Sovyetler Birliği'nin Baas iktidarına olan ekonomik, askeri ve diplomatik desteğinin devam etmesi karşısında hayal kırıklığına uğramışlardır. Buna rağmen Sovyetler Birliğinin "tarafsız" olduğunu ispatlama zaafına düşüyorlar. Oysa Sovyetler Birliği Gorbacov'un statükocu politikasına uygun olarak

Irak devletini destekledi ve desteklemektedir.

Kürdistan'lı yurtsever örgüt ve çevreler şunu bilmek zorundadırlar : Pro-Sovyetçilik yapılarak Kürdistan'da bir yere varılamaz. Sovyet yanlısı politika gerçekçi değildir ; bunu anlamamanın ve yeni tarzda düşünmenin zamanı çoktan geçmiştir.

Ancak bütün bunlara karşılık aktif bir şekilde "Kürt sorununa ve insani sorunumuza" el atan ABD'ye ilişkin bir yumuşamanın ötesinde ilgi ve sempati (!) gelişmektedir. Dünya halklarının baş düşmanlarından, kapitalist-emperyalist sistemin temel direklerinden olan ABD'nin gerçek niteliği neredeyse unutuluyor. Bazı Kürt liderlerinin ABD'nin dostları olduklarına ilişkin kamuoyuna propaganda yapmalarıyla birleşince bu ilgi ve sempati (!) ciddi bir tehlikeye dönüşebilir.

Bu liderler ABD dostluğu (!) ile batı devletlerini ve sosyal-demokrat güçleri etkilemeyi amaçlamaktadırlar. Bilinmelidir ki ulusal devrimimiz ve bağımsızlık mücadelemiz önüne ciddi engeller çıkacaktır. Kürdistan sorununun devrimci çözümünden yana olan örgütler ve çevreler aktif politika üretmek durumundadırlar. Kürdistan'da herkes

kendi sınıfının politikasını yapmaktadır. Ama mevcut kargaşalıklar ortamında alternatif devrimci politika geliştirmek hayati bir önem taşımaktadır. Biz bir yandan ulusal güçlerin birliğini sağlamalıyız, öte yandan da devrimci eleştirimizi yaygınlaştırmalıyız. Bugün belli çıkarlar temelinde reformist-otonomist bir blok oluşturulmuştur. Devrimci örgüt ve çevreler de kendi bloksal barikatlarını kurmalıydılar. Bağımsızlık mücadelemiz bunu gerektiriyor.

İÇİNDEKİLER

Bir özgürlük savaşçısı :	
Nelson Mandela	s.2
İttifaklar Sorunu	s.3
Dünya Kamuoyu hiçbir meselede Kürt meselesinde olduğu kadar... ..	s.6
Kürtler : Bir halkın katliamı	s.7
Faşist Irak devletine karşı	
Fransa'daki çalışmalar	s.8
Açlık direnişçileri ile röportaj	s.9
Viyana'da sömürgeci faşist Irak devleti lanetlendi... ..	s.11
"Yılmaz Güney'e özgürlük kampanyası" başarıyla sürüyor	s.11
İran-İrak savaşı sonuçları ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine etkileri	s.12
Açlık grevcilerinin bildirisi	s.23
Ekim Devrimi... ..	s.24

BİR ÖZGÜRLÜK SAVAŞÇISI : NELSON MANDELA

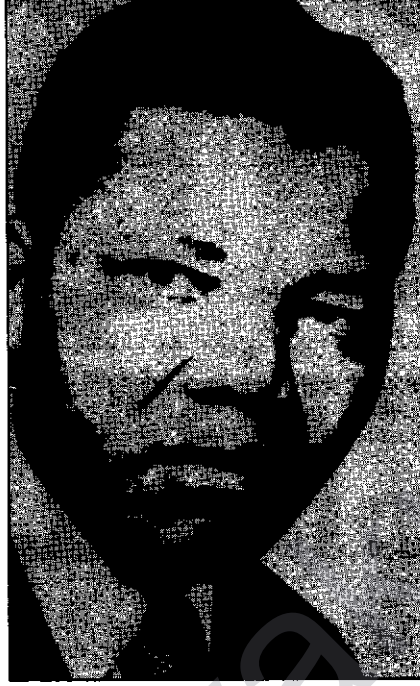
“Ben bütün yaşamımı Güney Afrika halkının kurtuluşuna adadım. Yaşamım boyunca beyazların ve siyahların egemenliğine karşı savaştım. İdealim tüm insanların özgür ve eşit şans eşitliği içerisinde yaşayabileceği bağımsız, demokratik bir toplumdur. Bu benim için yüce bir idealdir. Bu hedef için yaşıyor ve ona ulaşacağımı umuyorum. Eğer bu ideal için ölmek bile gerekirse bu uğurda ölmeye hazırım. Bizler beyazlara karşı değiliz. Bizler beyazların egemenliğine ve ırkçı yönetimine karşıyız”.

Bu sözler ırkçı, faşist Güney Afrika yönetiminin 25 yıldır hapiste tuttuğu Nelson Mandela'ya aittir. Bu sözleri 1963 yılında tutuklandığı zaman beyaz hakimlere karşı savunmasında okumuştur. Mandela Güney Afrika halkı için bir önder, bir sembol ve kurtuluşun umududur. Onun kaderi, tutsaklığı ; halkının ezilmişliğinin bir göstergesi bir simgesidir.

Mandela dünya çapında ırkçılığa karşı mücadelenin efsanevi kahramanı haline geldi. Adına şarkılar bestelendi, konserler düzenlendi, sokaklara isimi verildi. Bırakılması için binlerce imza toplatılmasına rağmen, ırkçı rejim, Mandela'ya özgürlüğünü vermemekte ısrar ediyor.

Faşist rejimin başı Botta'nın şartlı salıverilme isteğini red eden Mandela, şu mesajı yollar.

“Benim özgürlüğüm çok kıymetlidir. Ama halkımın özgürlüğü benimkinden daha da kıymetlidir. Yaşamımı sizlerden daha az sevmiyorum. Ama doğuş hakkımı hiç bir zaman satmam, öyleki halkımın özgürlüğünü ve doğuş hakkını satmadığım gibi. Ben yasaklanan ANC'nin (Afrika Ulusal Kongresi) bir üyesi bir temsilcisiyim ve ben ANC'nin üyesi olarak ölüncüye kadar kalacağım. Halkımın örgütü ANC yasak olarak kaldıkça bana nasıl bir özgürlük sunuluyorki ? Oliver Tambo bana kardeşimden daha yakındır. O yaklaşık 50 yıldan beri benim en iyi arkadaşım ve kavga yoldaşımdır. İçimizden eğer özgürlüğü

daha kıymetli biri varsa o da Oliver Tambo'dur, ve onun benim özgürlüğüm için hayatını feda edeceğini biliyorum. Halkımın ve benim özgürlüğüm birbirinden ayrılmaz parçalarıdır.”

Nelson Mandela bir Tambu şefinin oğlu olarak 18 Haziran 1918'de Umtata'da doğar. Hukuk öğrenimini görür. 1952'de şimdiki ANC başkanı olan Oliver Tambo ile Johannesburg'da bir avukatlık bürosu açar.

Üyesi olduğu ve daha sonra da gençlik kolu lideri olduğu ANC (Afrika Ulusal Kongresi) 8 Ocak 1912'de kurulur. Kuruluş toplantısında ülkenin dört bir tarafından insanlar katılır. Genel başkanlığa Reverend John Dube isimli bir pedagoğ seçilir.

ANC, mücadelesini otuzlu yıllarda haksızlığa karşı protesto eylemleri, toplantılar ve kitlesel grevlerle zor kullanmaksızın sürdürür.

ANC beyazların egemenliğine karşı sürdürülen savaşın politik bir enstrümanıydı.

ANC en eski ve en önemli siyah bağımsızlık hareketlerinden biri olup, Gandhi'nin zorsuz eylem biçimini örnek almıştır.

Program olarak beyazların egemenliğine son vermek, siyahların ve beyazların gelecekte aynı hak eşitliği içerisinde yaşayabileceği bir çoğulcu demokrasiyi hedeflemiştir.

Mandela'nın aktif mücadelesi ANC (Gençlik Kolu) kurucuları arasında yer almakla başladı. Gençlik Kolu 1943 yılında Oliver Tambo, Walter Sisulu ve Mandela tarafından ANC'nin bir kolu olarak kurulur. Mandela ve arkadaşlarının kurmuş olduğu Gençlik Kolu ANC'ye daha militan bir yapı kazandırır ve bağımsızlık hareketine önderlik edecek bir güç haline gelir. Böylece 1949'da yapılan ANC kongresi daha aktif, militan bir mücadele isteyen Gençlik Kollarının zaferiyle sonuçlanır.

26 Haziran 1950'de ki 1 Mayıs gösterilerinde 18 işçinin katledilmesini protesto etmek için tüm ülke çapında genel grevler yapılır. Bu eylemler sonrası ANC mücadelesini daha da yükseltir.

1961 yılında Mandela Ulusal Eylem Komitesinin başkanlığına seçilir. Aynı yıl yasaklanmış olan ANC içinde Mandela önderliğinde askeri bir kol olan Umkhonte ve Sizwe (Ulusun Barikatu) kurulur. Ülkenin her yanında sabotaj ve silahlı eylemler gerçekleştirilir. Bu askeri güç prensip olarak insan yaşamını tehlikeye atmaksızın sabotaj eylemlerini seçmişti. Mandela neden zora başvurdukları konusunda şunları söylüyor :

“Hükümet bizim barışçı özgürlük ve eşitlik taleplerimize karşı zor ve daha fazla zorla cevap verdi. Tüm uluslar için öyle bir zaman gelirken ; sadece iki yol kalır. ya teslim olmak, yada savaşmak”

Ve Mandela hükümet tarafından hain ve büyük düşman ilan edilir.

5 Ağustos 1962'de Mandela bir ihbar sonucu yakalanır. Duruşmasına binlerce izleyici topluluğu ve kavga arkadaşları katılır. Gösteri yasağına rağmen binlerce kişi “devam et Mandela !”, “Umudumuz sensin Mandela” diye haykırırlar.

Temmuz 1963'te “Ulusun Barikatu”nın üst düzey yöneticileriyle

birlikte sabotajlar düzenlemek, hükümeti devirmek için silahlı devrim tasarlamak suçlarıyla yargılanır. Mayıs 1964'te Mandela ve yedi önder arkadaşı ömür boyu hapse mahkum edilirler. Duruşmaları boyunca düzenlenen dayanışma ve protesto eylemleri onların idam edilmelerini önler.

Bu baskılar sadece Mandela'ya karşı yapılmadı ; aynı zamanda eş özgürlük hareketinin liderlerinden Winnie Mandela'ya karşı da acımasızca yapıldı. Winnie sadece eşinden dolayı değil, aynı zamanda direniş hareketinde ana bir figür olduğundan dolayı yüzlerce kez tutuklanır ve sürgünden sürgüne gönderilir. Kendisine, eşine ve halkına karşı yapılan baskılar onu daha da aktif siyasi bir kişilik sahibi yapar. Eşinin yarım bıraktığı mücadelesini o teslim alır ve binlerce kadın ve erkeği örgütler. Eşini yalnız bırakmaz. Katıldığı mahkemeler yasak olmasına karşın, ulusal kıyafetleri ve kurtuluşun simgesi siyah-sarı ve yeşil renkli elbiseleriyle katılır ve halkıyla omuz omuza özgürlük türküleri haykırır.

Bir yazısında şöyle diyor Winnie Mandela

"Biz siyah kadınlar sadece siyah olduğumuzdan dolayı ezilmiyoruz, aynı zamanda kadın olduğumuzdan dolayı da eziliyoruz. Ülkemizdeki kurtuluş savaşını değerlendiren bu savaşın siyah kadınlar için daha zor olduğunu görüyorum. Bizler aynı

zamanda erkek egemenliğine ve kadınların ezilmişliğini getiren kültürümüze karşı da savaşmak zorundayız."

Kadınlarımızın kurtuluşu, ülkemizin kurtuluş savaşının bir parçasıdır. "Evet çocuklarında özgürlüklerine düşkün, sömürgecilğe, ezilmişliğe düşman yetiştirmesini bilmiş, savaşçı, mücadelecisi, militan bir Afika kadını.

Ve Güney Afrika kaynıyor. Siyah halk ve işçi sınıfı ırkçı zorba rejimin her türden yasaklarına ve zorbalığına rağmen ayakta duruyor. 1965'lerden bu yana Güney Afrika'da ırkçı-sömürgecilğe, faşist diktatörlüğe karşı mücadele sürüyor ve giderek yükseliyor.

80'li yıllarda büyük kitlelerin ayaklanmalarıyla tüm dünyada saygınlık kazandı. Grevler, gösteriler, barikat savaşları, gerilla savaşı ve diğer bütün devrimci savaş biçimleriyle Güney Afrika halkı ırkçı faşist beyaz egemenliğine karşı direnişi gün geçtikçe daha da yükseltiyor.

Güney Afrika'daki mücadele ezilen dünya halklarına önemli tecrübeler sunuyor. Bu tecrübelerden ilk göze çarpanlardan biri kuşkusuz mücadelenin gelişimiyle ilgili. Başlangıçta bir halk, önderleriyle, savaşlarıyla barışçıl yoldan kurtuluşu inanıyor, önderlerinin deyişleriyle "Gandici" yoldan kurtuluşu ulaşmak istiyor. Ancak yaşamın, Gandici mücadelenin olanaksız

olduğunu yine aynı halka, aynı savaşçılara ve önderlere kanıtıyor. Faşist ırkçı egemenliğin zoruna karşı, devrimci şiddete başvurmaksızın kurtuluşun olanaksız olduğunu bütün çıplak gerçekliğiyle kendisini açığa vuruyor. Önderlerinin deyişleriyle ırkçı rejimin faşist terörüne karşı, devrimci zor kendisini biricik kurtuluş alternatifi olarak dayatıyor.

Diğer önemli derslerden biri de, kapitalist-emperyalist sistemin sermaye düzeninin değişik politikalar altında da olsa ırkçı rejimin ömrünü uzatmak için sürekli çaba sarfettikleridir. Başından beri ve halen ırkçı-faşist rejimi ayakta tutan yeraltı ve yerüstü zenginliklerini yağmalayan emperyalist devletler yeni politik manevralarla Botha rejimini ayakta tutmaya onun ömrünü uzatmaya çalışıyorlar. Onların esas kaygıları ve hesapları Güney Afrika'da kopacak bir kıyametten en az zararlar kurtulmak, kötü bir toplumsa değişikliği önlemek, ANC ve devrimci toplumsal hareketleri önlemek ve dizginlemektir.

Bir yanda Güney Afrika bir yanda Kürdistan. Kaderlerimiz, nesillerdir süren ezilmişliğimiz, dilimiz, kültürümüz, gaspedilmiş özgürlüğümüz ve yıllardır inkâr edilmiş varlığımız. Katledilmiş iki ülke iki ulus. Ve yine nesiller süren DİRENİŞ....

Eylül 1988

SEYRAN DİLAN

Kawa Birlik Konferansından

İTTİFAKLAR SORUNU

(Geçen sayıdan devam)

ÖZGÜRLÜK YOLU - TKSP

Esas olarak bu partinin revizyonist niteliğinin yanı sıra, burjuva aydınlarının ağırlığıda bu harekette rol oynadığı için reformist özelliği özellikle belirgindir. Bu reformist özelliklerden dolayı hâlâ federasyon talebini aşamadılar. Yine bu reformist yapıdan dolayı ; Avrupalı Sosyal Demokratların müttefiki olma ; hatta onların Kuzey-Kürdistan'daki temsilcisi olma eğilimlerinde vardır. Revizyonist eğilimlerle sosyal demokrat eğilimler birbirlerine dost olmakla birlikte ; Özgürlük Yolu bu konuda kimin

temsilcisi olacağı noktasında son sözünü hâlâ söylememiştir. Şu anda sosyal emperyalizmin bir bağlantısı olmayı tercih etmektedir.

Sosyal emperyalizme karşı mücadele, Özgürlük Yolu ve Peşeng gibi revizyonist hareketlere karşı mücadeleden koparılamaz. Bu hareketler, ülkemiz Kürdistan gerçeklerine özgü siyaset gerçekleştirecekleri yerde, sosyal emperyalizmin çıkarlarına bağlı siyasi çizgi geliştirmektedirler. Böyle olduğu içindir ki, esas olarak sosyal emperyalizmin çıkarlarına uyum gösterdiği oranda, Kürdistan'daki mücadeleden bahsetmektedirler. Bu bahsetme ise sözde

kalmakta, esasta egemen ulus revizyonist partilerine bağlı politika geliştirmektedirler. Bu anlamıyla, sosyal emperyalistlerin genelde Ulusal Kurtuluş mücadelesine karşı tavrını, özelde Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesine karşı emperyalist yaklaşımlarını teşhir etmek büyük öneme sahiptir. Modern revizyonizmin genelde devrime, komünizme karşı düşman çerhesi ; özelde Kürdistan devrimine karşı emperyalist-hegemonyacı tavrı teşhir edilmedikçe Kürdistan devriminin gerçek zaferi düşünülemez. Irak ve Suriye Baas'ının arkasında durarak Kürdistan'ın sömürge zincirleri

içerisinde tutulmasını sağlıyan Rus sosyal emperyalizminin düşman karakteri yeteri oranda teşhir edilmelidir. Sosyal emperyalizme karşı temel olan bu mücadele basit ve düz bir çizgi olarak görülmemelidir. Daha önce bu konuda bir taktik çizgiden yeterli oranda bahsettik. Eğer kitleler sosyal emperyalizmin Kürdistan devrimine düşman karakterini hâlâ kavramamışlarsa, ve hâlâ revizyonist güçleri devrimci demokrat güçler arasında görüyorlarsa, bu durumu ortadan kaldırmacı mücadele biçimlerine başvurmak gerekmektedir. Özgürlük Yolu ve Peşeng hâlâ Rusya'nın Kürdistan'a düşman çehresini kabullenmiyorlarsa ; bunu onlara onları pratik devrimci mücadeleye çağırarak gösterme olanağı yaratmak gerekir. Kürdistan Ulusal Kurtuluşu zorunlu olarak sosyal emperyalizmi karşısına alacaktır. Onun ortadoğu politikasıyla çatışacaktır. Bu gelişme kitlelerce nasıl bilince çıkartılacaktır. Mücadelenin pratikte yükselmesi ve sosyal emperyalizmi hedeflemesi ile bu sağlanacaktır. Bu mücadeleye revizyonist güçleri çağırarak bu yapılacaktır. İşte böylesi dönemlerde, nihai olarak Kürdistan Devriminin düşmanlarına darbe verecek, onların gerçek düşman karakterlerini ortaya serecek taktik birliklerle, revizyonist güçlerin gerçekten Kürdistan Devriminde yer alıp almıyacaklarını ortaya çıkaracağız.

Ayrıca revizyonist hareketlerin, Özgürlük Yolu, Peşeng vd., sosyal emperyalizmle çok sıkı bütünsellikli bağları olmadığı dönemlerde ; burjuva aydınları ve küçük burjuva demokratları olmalarından kaynaklanan sınıf tavrı öne çıkabilir. Bu sınıf tavrının MDD'nin gündemde olduğu ülkelerde (örneğin Rusya), yada Ulusal Kurtuluşun verilmesi gerektiği ülkelerde (örneğin Çin, yada değişik Asya, Afrika, Latin Amerika ülkelerinde) değişik ölçülerde devrimci demokrat rol oynadığı şeklinde olduğunu bilmekteyiz. Bu anlamıyla Kürdistan'da bu güçler gerçekten ulusal kutuluşumuzu hedefleyen değişik birlikler dahil ; onlar katılıyor diye bizim bu birliklerden uzaklaşmamız, Leninist tutum değil, çocukluktur. Biz siyasi çizgimizin M-L çizgi olduğu konusunda eminsek, bilimsel olarak bunu kanıtlarsak ; yaptığımız birliklerde devrimci çizgimizi egemen kılmaya çalışıyorsak ; bu platformda birliğe

gelenlerle bu platform ölçüsünde de mücadelemizi devam ettiririz. Ve eğer bu birlikler gerçek mücadeleyi ortaya çıkaracaksa ; bu mücadeleye ayak uyduramıyanlar, ona düşman olanlar döküleceklerdir. Bu tavrımız, aslında siyasi çizgimizin değişmesi olarak, yada liberalleşme, sağcılaşma olarak yorumlanamaz. III. Enternasyonal'inde "İşçi sınıfının Birleşik Cephesi" için söylediği gibi, bu taktik asla sağcı unsurların tekel olarak değil ; bolşevizmin bir ürünü olarak değerlendirilmelidir.

Diğer taraftan, bir başka noktaya değinmekte yarar var.1980 öncesi revizyonist hareketlere bizim, sosyal-faşist onlarında bize atfen *maocu faşist* dediği, ama sonrasında ise iki tarafında bunu azalttığı gözlemlenmektedir. Sosyal faşist terimi, Marsist Literatüre Stalin'le birlikte girmiştir. Faşizme karşı mücadele yıllarında, sosyal demokratların faşistlerle uzlaşma, bu temelde işçi sınıfı üzerinde faşist terör estirme politikasına destek olma anlamında kullanılmıştır. Sosyal emperyalistlerin işbirlikçilerinde kitleler üzerinde, faşist terörü aratmayacak terör estirmeleri sosyal-faşist terimi kullanmamızı getirmiştir. Bugün Afganistan, Polonya ve Etopya'daki rejimler için böylesi bir tanımlanma uygundur. Bir devlet biçimi olarak faşizm düşünüldüğünde yada sosyal emperyalizmin çıkarlarını millitan bir şekilde uygulamak için kitlelere ve devrimci örgütlere yönelik terör politikasını geliştiren uşak örgütlenmeler söz konusu olduğunda bu tanımlı kullanmamızın siyasi mücadelede bir anlamı yoktur. Ayrıca kullanılan terimlerin doğruluğu ve kitleler nezdinde inandırıcılığında büyük önem taşımaktadır. Aksi taktirde yarardan çok zarar getirecektir. Ayrıca Modern Revizyonist akımlar, sosyal emperyalizmin işbirlikçileri, terimleriyle neyi ifade etmek istediğimiz net bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

PEŞENG ve TEVGER

DDKD'nin üçe bölünmesinden sonra, esas bölümünü teşkil eden kesim bugün bu adla hareket etmektedir. Bunlar geçmişte TKP ve TSİP'le sürekli değişik birlikler oluşturarak ; Kürdistan devriminin safını terkedip TKP yada TSİP'in revizyonist sömürgeci platformla-

rında yer aldılar. Bugünde Özgürlük Yolu ile birlikte "Sol Birlik"te yer alarak aynı utanılası yolu seçmiştir. Aslında Özgürlük Yolu için söylediklerimiz bu hareket içinde geçerlidir. Özgürlük Yolu'nda farklı kendisini biraz daha "radikal", biraz daha "militan" pozisyonunda öne sürmesidir. Ancak aralarında esasa ilişkin büyük farklılıklar söz konusu değildir.

Özgürlük Yolu'ndan ayrılan Tevgera Sosyalistên Kurdistan, Özgürlük Yolu'nun reformist yapısına tepki olarak ortaya çıktı. Ayrılış sürecinde, önemli istikrarsızlıklar ve olumsuzluklar gösterdi. Ancak silahlı mücadele ve bağımsızlık noktasında, Özgürlük Yolu'na oranla daha ilerde olmaları olumlu olan yönleriydi. Modern revizyonizmden hiçbir şekilde kopmamaları gerici yönleri olarak kaldı. PKK ile Özgürlük Yolu arasında olan diğer yönleri oldu. Bu güç istikrarsızlığın sonucu olarak hâlâ arada bulunmaktadır.

RIZGARÎ ve ALA RIZGARÎ

Küçük burjuva aydınlarının yurtsever temelde oluşturdukları bu hareket tipik bir biçimde küçük burjuva milliyetçiliğini temsil etti. En eski kadrolar saflarında olmalarına karşın yayın faaliyetleriyle uzun dönem yetindiklerinden ; pek büyük örgütsel varlık olmadılar. Türk milliyetçiliğine karşı mücadele uğruna çıkardıkları yayınlar, Kürdistan tarihi ve toplumsal yapısıyla ilgili birçok yayın bu hareketin kazanımı oldu. Bunun dışında Kuzey Batı Kürdistan'daki gelişmeleri diğer parçalardaki feodal burjuva önderliklere bağlı olarak düşünmeleri olumsuz yönleriydi. KDP'mi Yekiti'mi ikilemi sonuçta bölünmelerine yol açtı. Ala Rızgari'de Yekiti'ye doğru eğilim gelişirken, Rızgari'de KDP eğilimi, KDP ile ittifak ağır bastı. Bu süreçten sonra faşizm tahlillerinde Troçkist olup, anti-Stalinci konuma gelmeleri bir başka olumsuz yönleriydi. Ayrışmalarında Ala Rızgari daha büyük tabanı götürmekle birlikte ve Rızgari'ye oranla daha olumlu perspektiflere rağmen Ala Rızgari kendi içinde 80 sonrası doğan anlamsız ayrılıklara dağıldı. Bugün Ala Rızgari'nin kendi içinde birlik çalışmalarının olduğunu duyuyoruz.

Gerek Rızgari ve gerekse Ala

Rızgari yurtsever küçük burjuva milliyetçiliği olarak, Ulusal Kurtuluş Mücadelemizde yakın ittifak kurabilecek güçlerden iki tanesi durumdadırlar. Bunun dışında devrimci-demokrat örgütlerin büyüklüğü-küçüklüğü birlik yapmada ölçüt değildir ; ölçüt olan devrimci-demokrat çizgide olup olmayışıdır.

Bugün Rızgari çevresinin kitlesel tabanı olmamasına rağmen, 80 sonrasında ; eski yapılarının tersine örgütsel çabımlara girdiklerini gözlemliyoruz.

KUK (KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI)

KUK hareketi T-KDP hareketinin feodal-burjuva yapısına, anti-komünist yapısına tepki olarak ortaya çıktı. T-KDP'nin Siirt ve Mardin yöresindeki köylü tabanı örgütlemesini bildi. Bu hareket eğilimle yurtsever burjuva milliyetçi eğilimle, revizyonist eğilim başından itibaren yan yana bulunuyorlardı. En son revizyonist Irak ve Suriye Komünist Partilerinin müdahaleleri, sosyal emperyalizme bağlı çeşitli örgütlerin müdahaleleri bu hareketin Suriye sürgününde bölünmesine yol açtı. Yurtsever Eğilim ile "Sosyalist Eğilim". İkinci eğilim ise bugün Peşeng'e daha yakın bulunmaktadır. Ancak "Yurtsever Eğilim"le dostça ittifak ilişkileri geliştirmek bugün mümkündür. Yurtsever bir hareket olarak aynı şekilde ittifaklar mümkündür. Bu hareketin saflarında millî burjuva, küçük burjuvazi ve özellikle yurtsever köylülük yukarıda belirlediğimiz kentler çerçevesinde örgütlüdür. Yurtsever yanı ile önce çıkan bu hareketle, dostça yaklaşımlarda bulunmalı ; ve bu hareketle ciddi ve samimi birlikler yaratmalıdır. Geçmişte Peşeng'e yakın olan ideolojik yaklaşımlı kişilerin ön yargılı yaklaşımları biz ve onlar arasındaki olumlu ilişkilerin kurulmasındaki en büyük engeli oluşturmuştu.

Yukarıda belirlediğimiz hareketlerin dışında, etkinlikleri pek yaygın olmayan birçok grup, örgüt ve çevrede bulunmaktadır. Bu çevreleri ayrıntılı değerlendirebiliriz, ancak ittifak perspektifimiz belirgin olduğundan dolayı, bunları değerlendirmek ve bunlarla ittifak sorununu çözmek bu perspektifi-

mizden hareketle pek zor olmasa gerek. Bu çevrelerle ilişkilerimiz, Ulusal Kurtuluş Cephesi, Ulusal Kongre, taktik birlikler noktasındaki anlayışımıza uygun olarak düşünülecektir.

Bir bütün olarak özetlendiğinde, ittifaklar politikasının temelinde Ulusal Kurtuluş Cephesi siyasetimiz durmaktadır. Bu cephe, işçi sınıfı ve köylülük temel ittifakları üzerinde yükselcektir. Cephe aracı, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devriminde, asgari hedefi gerçekleştirmede stratejik ittifaklar politikasının hayata aktarılmasıdır.

Bu Ulusal Kurtuluş Cephesi siyasetimize bağlı olarak ve ona hizmet edici temelde taktik birlik ve hatta buna denk düşen cephelerde geliştirmek doğru ve zorunludur.

Bu perspektifler ışığında Ulusal Kongre silahını Bağımsız, Birleşik ve Demokratik Kürdistan stratejik hedefine hizmet edici temelde devrimci platformlarda oluşturmak gereklidir.

Bugün Kürdistan'da var olan olumsuzlukları, örgütlerin kendi aralarındaki silahlı çatışmaları ve kördüğüşünü yok etmek ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketinde varolan dağılma ve kaosu önlemek için alternatif olacak taktik birlik ve cephe önerileriyle öne çıkmak mümkün ve doğrudur. Bugün revizyonist güçlerden, feodal-burjuva güçlere kadar uzanan geniş alanda yer alan tüm güçlerle taktik birlikler yaratmak, böylesi somut bir öneriyle öne çıkmak birçok açıdan değerlendirilmek durumundadır. Kürdistan Kurtuluş Mücadelesinde pratik olarak yer alan güçlerle birlikler yapılmalıdır. Hangi nedenle olursa olsun bu mücadeleyi omuzlayan, bu alanda yer alan güçlerle birlikten kaçınmamak gerekir. Bu siyasi hareketler, değişik karşı devrimci yapılanmalara sahip olabilirler. Sorunu yine onların bu karşı devrimci yönlerine karşı mücadele sorunu olarak değerlendirmek gerekiyor. Yani Lenin ve Üçüncü Enternasyonal'in geliştirdiği taktik birleşik cephe ruhuyla Kürdistan'da şekillendireceğimiz taktik birlik ve cepheler ; bu birlikler içinde yer alabilecek zayıf, uzla-

şıcı hatta karşı devrimci güçlere karşı mücadeleyi tatil etmek anlamına gelmez. Tam tersine, onlara karşı mücadelenin en uygun yolu bu birlik

politikasından geçmektedir. Kürdistan halkına bu tür hareketlerin gerçek yüzünü gösterme olanağı daha da artacak, karşı devrimci yönlerine karşı emekçi kitleleri seferber etme kolaylaşacaktır.

Burjuva demokrasisi her türlü otokratik ve dikta rejimleri karşısında nasıl sınıf mücadelesinin en açık bir şekilde serpilip gelişmesine olanak sağlıyorsa ; ve bu durum proletaryanın lehine bir durum yaratıyorsa, bugün "sol" içi demokrasiye de aynı perspektifle bakmak gerekmektedir. "Sol" içi çatışmalar, olumsuzluklar, suni çatışmalar sınıf mücadelesini anlamsızlaştırmakta, içini boşaltmakta, onu nefret ve tiksinti uyandırıcı kördüğüşüne dönüştürmektedir. (Lübnan'daki içler acısı durumu anımsayınız..) Ancak bunun aksi olarak, "sol" içi demokrasi, sınıf mücadelesinin daha açık ve net bir şekilde boyutlanmasına yol açmaktadır. Bu açıdanda, belirtilen demokratik ortamı yaratma doğrultusunda faaliyetler yürütmek ve onu savunmak bizim görevimiz durumundadır.

Lenin ve Üçüncü Enternasyonalin "İşçi Sınıfının Birleşik Cephesi" taktiğinden, değişik bir taktiğini gözlemlemekteyiz. Karşı-devrimci siyasi güçlerle olan bu taktiksel birlik bir dizi özel durumun yan yana gelmesinden ortaya çıkmaktadır. İkinci Enternasyonal oportünizmin karşı-devrimci niteliğine rağmen işçi-sınıfının sermayeye karşı birliğini sağlamak amacıyla oluşturulmaktadır. Bu taktik, İkinci Enternasyonal sosyal-şövenizmi, oportünizmi ve sosyal-emperyalizme uzlaşma değil, aksine onunla mücadele etmenin o günkü koşullarda en uygun yoludur. Bu Leninist birlik taktiğinin ruhunu doğru kavrayarak, ülkemizde de uygun taktiksel birlikler oluşturmak bugün mümkün ve zorunludur.

(Sürecek)

MINORSKY
"KÜRTLER"
Yakında çıkıyor
HELEPÇE YAYINLARI

DÜNYA KAMUOYU HIÇBİR MESELEDE KÜRT MESELESİNDE OLDUĞU KADAR KAYITSIZ KALMAMIŞTIR

DOĞAN GÜNEŞ

Uzun yıllardır Kürdistan'ın Irak'ın egemenliği altındaki parçasında, M. Barzani ve C. Talabani önderliğinde, sömürgeci Baas rejimine karşı sürdürülen silahlı mücadele, özellikle son dönemlerde daha somut bir perspektifle ileriye doğru güç kazandı. Diğer bir deyimle, cesur Kürt peşmergeleri, sömürgeci Baas rejiminin yıllardır Kürtlere karşı giriştiği, şiddeti ve zulmü tarihe gömmek için, Irak ordusuna karşı kahramanca çarpıştılar. Hatta Irak, egemenliği altında bulundurduğu, Kürdistan topraklarında adım adım geri çekilmek zorunda kaldı.

Kısacası Kürdistan ulusal bağımsızlık savaşının, son dönemlerde yengiye doğru bir ivme kazanmış olması, başta faşist Saddam gerici olmak üzere tüm emperyalist ve sosyal emperyalist güçlerin, hatta bölgedeki işbirlikçilerin korkularını ve endişelerini arttırdı. Egemen güçlerin Kürdistan ulusal bağımsızlık savaşı karşısında, içine düştükleri korku ve endişe somut pratikte, Kürt halkına karşı canavarca bir saldırıya dönüştü.

İran-Irak arasında yaklaşık sekiz yıl devam eden savaş, ateşkesle sonuçlandıktan hemen sonra, Irak tüm askeri güçlerini Güney Kürdistan'a sevk ederek, burada Kürt halkına karşı kimyasal silahlarla çok şiddetli bir saldırı başlattı.

Uluslararası Af Örgütü yayınladığı raporda, sömürgeci Baas rejiminin kimyasal silahlar kullanarak gerçekleştirdiği katliamda ölenlerin çoğunun "çocuklar, kadınlar ve yaşlı insanlar" olduğunu belirtiyordu.

İrkçi Baas rejimi böylece, 16-17 Mart 1988'de Halepçe'de yine kimyasal silahlarla katlettiği 5 bin sivil Kürtten sonra, Kürtleri yoketme politikası zincirine yeni bir halka daha ekledi.

Saddam'ın Kürtlere karşı giriştiği jenosid tüm dünyanın gözleri önünde gerçekleşti. Binlerce sivil

halk öldü. Yüzbinlerce Kürt ülkesinden kaçmak zorunda kaldı. Kısacası binlerce masum çocuk, kadın ve yaşlı insan yurdundan kopmuş dökülmüş yaprak ve kırılmış dallar gibi bir girdabın içine savuruldular. Bütün bu çağdışı vahşete karşın, dünya kamuoyunda, hiçte ciddi bir tepki oluşmadı.

İnsan hakları savunculunun şampiyonluğunu yapan Batı Avrupa ve ABD emperyalistleri Irak'a karşı basit bir kınama ile olayı geçiştirdiler. O alışa-gelmış soyut söylevler dışında, somut bir tavır ortaya koymadılar. Nedenine gelince ; çünkü onlarda en az ırkçı Saddam rejimi kadar ezilen halklara karşı suçludurlar.

Yeni Kaledonya halklarını birbirine kırdırtanlar, Grenada'yı işgal edenler, Libya'yı bombalayanlar, Nikaragua'nın bağımsızlığını tehdit edenler ve Güney Afrika'da bir avuç ırkçı beyaz rejimin, siyah halka karşı kanlı terörünü destekleyenler ABD ve Avrupa emperyalistleri değil midir ?

Elbetteki bunlar Orta-Doğu'da Kürt halkının dostu olamazlar.

Ya Moskova'nın tavrı !

Bütün bu gelişmeler karşısında, Rus sosyal emperyalistleri, anlamlı bir suskunluk içinde, faşist Saddam'ın giriştiği katliamı uzaktan seyrediyor. Olay hakkında tek bir kelime açıklamada bulunmuyor. Neden acaba ? Çünkü kendisi de, faşist Saddam rejimi gibi ezilen halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin düşmanıdır. Onlar da Afaganistan'da, Eritre'de, emekçi halkların ulusal ve toplumsal mücadelesini kanla bastırmaktadırlar. Bu nedenle, Rus sosyal emperyalistlerinin de ABD ve Avrupa emperyalistleri gibi Kürdistan halkına karşı dost olduğu söylenemez.

Öte yandan, Kürdistan halkının mücadele tarihinde, çeşitli emperyalist güçlerin politik oyunlarının

büyük bir yer işgal ettiği, bilinen bir gerçektir. Söz konusu politik oyunların, Kürdistan ulusal bağımsızlık hareketinin yenilgisinde önemli bir rol oynadığı, yine aynı şekilde bilinen bir başka gerçektir. Kısacası Kürdistan halkı başta iki süper devlet olmak üzere tüm emperyalist güçleri bizzat kendi mücadele tarihinden tanıyor. Egemen devletler, bugün olduğu gibi geçmişte de kendi aralarındaki çelişki ve çatışmaları yine kendi lehlerinde çözmek için yapabildikleri kadarıyla Kürdistan sorununun bir "kaldıraç" olarak kullandılar. Sonuç olarak, emperyalistler ve onların bölgedeki işbirlikçileri, tarih boyunca hiçbir zaman bağımsız bir Kürdistan'ın kurulmasına taraf olmadılar. Tam tersine Kürt sorununu sürekli kendi çıkarları lehine kullanmaya çalıştılar. Bugün de güney Kürdistan'da yaşanan ağır yenilgi geçmişte Kürdistan'a karşı yapılan ihanetlerin tekkerrüründen ibarettir.

Bunun sonucu olarak, Kürtler bir kez daha uluslararası emperyalist antlaşmaların ve kendi liderlerinin, güçler dengesiyle ilgili yaptıkları yanlış hesapların ağır faturasını ödüyorlar.

Güney Kürdistan'daki trajedi bize iki önemli gerçeği gösteriyor :

Birincisi, gerçek bağımsızlığın ancak halkın kendi özgücüne güvenerek ve bu güce dayanarak mümkün olacağı.

İkincisi, olağanüstü durumlarda, esas olarak dış yardımlar temelinde kazanılan başarıların, bağımsızlığın güvencesi olamayacağıdır.

Bağımsızlığın güvencesi, mücadeleciler Kürt dinamikleridir. Kürdistan ulusal bağımsızlık savaşı, söz konusu mücadeleciler birlikleriyle yeniden devam edecek : bağımsız, bloksuz ve birleşik bir Kürdistan yaratılmaya kadar sürecektir.

Fransız "l'Express" dergisinin 9 Eylül 1988 tarihli sayısında Kürt katliamı üzerine geniş yorumu :

KÜRTLER : BİR HALKIN KATLIAMI

Türkçesi : Doğan Güneş

Tarihte bir kez daha, Kürtler uluslararası bir antlaşmanın unutulmuş kurbanları oluyorlar. Tüm dünya haklı olarak, sekiz senelik insan kırımına son veren, İran'la Irak arasındaki ateşkese seviniyor. Aynı zamanda, Uluslararası Af Örgütünün başka bir "katliamı" açıklamasına hiç bir duyarlık göstermeksizin, izin veriyor. Ve kelime yeterince güçlü değil. Irak Ordusu klasik kuvvetlerinin ve kimyasal silahlarının tüm gücüyle, ülkesinin esas etnik azınlığına karşı çok şiddetli bir saldırı başlattı.

Zavalı Kürtler ! Kaderleri dünyanın en fazla trajik olanlarından birisidir. Orta-Doğu'nun tam içinde sayıları 20 milyondan fazladır. Ama 10 milyonu Türkiye'de, 6 milyonu İran'da, 3 milyonu Irak'ta, 800 bini Suriye'de, 350 bini Sovyetler Birliği'nde parçalanmış durumdadır. Onların ortak bir tarihi ve dili, yüzde 95'i sünni müslüman olduğuna göre, bir dini de vardır. Bir devlet kurmak istiyorlar ; bunu gerçekleştirmeye bir çok diğer halklar kadar, örneğin Filistin gibi, hakları vardır. Ulusal kaderleri XX. yüzyılda duraksadı : 1920 Ağustosunda Müttefiklerle Türkiye arasında imzalanan Sevr antlaşması bir Ermeni devletinin kurulmasını ve Kürtler için özerklik öngörmekteydi. Ancak üç sene sonra, Lozan antlaşması, Sevr antlaşmasını yürürlükten kaldırdı. Böylece Kürtlerin yazgısı, talihsizlik, kardeşleri Ermeilerin ki gibi mühürlendi. Beş devlet arasında parçalanarak bölünmüş bir devlet kalmaya mahkum edildi. Bugün Türk nüfusunun % 25 ini, Irak nüfusunun % 25 inden fazlasını, İran'ınkinin de % 16 sını temsil etmektedir. Ama hangi rejim altına olursa olsun hiçbir zaman, ne Ankara, ne Bağdat, ne de Tahran kendi sınırlarını değiştirecek ve nüfuslarını böylesine büyük azaltacak, bağımsız bir

Büyük Kürdistan'ın yaratılmasına izin vermeyecektir.

Kürtler hiç bir zaman isteklerinden vaz geçmeyeceklerdir, ama onların dramı 1923'ten itibaren başlamış ve kendileri için intihar görünümündedir. Merkezi iktidara karşı, ulusal bağımsızlık savaşlarını yürütebilmek için sık sık şeytanla, yani yaşadıkları devletin can düşmanları ile bağdaşmak zorunda kalırlar, ve kendilerine zulüm edildiğini hissederler. Her türlü barış antlaşmasına ve hatta savaşlar arasındaki ateşkese karşı dayanıksız bulunmaktadır. Korkunç intikamların ilk kurbanları da onlardır.

Örneğin, 1975 Martında Saddam Hüseyin ile İran Şahı Cezayir'de Şatularap sularında, bağımsızlık gibi karmaşık bir sorun konusunda, İran'ı tam memnun eden bir antlaşma imzalar. Buna karşılık Irak'a çok çektiren ünlü Mustafa Barzani Kürtlerine İran'ın yardımını kesmesi gerekmektedir. Şah duygularını başına bela etmez. Ve düzenli bir orduyu ürküten bu korkunç peşmergeleri biraz fazla kıpırdak bulmaya başlar. Cezayir antlaşmasını izleyen bir kaç saat içerisinde İran askeri kamyonları İran Kürdistan'ı arasında, direnişin göbek bağı olan "Barzani Pistinin" arka üslerini dolduran ağır silahların hemen bütünü toplar. Bir ay sonra herşey bitmiştir. 200 binden fazla sığınmacı sınırı aşar. Direniş kırılmıştır. Baskı öylesine acımasızdırki ayaklananlar sadece İran desteği değil İsrail'in desteğini de alırlar. Mossad'ın şefi "Zamir" teknik danışman sıfatı ile bir çok kez Kürdistan'a gider...

Tarih 1988'de önemli ölçüde yineleniyor. Şattularap üzerinde ateşkes henüz gerçekleşmeye başlamıştırki Saddam Hüseyin'in orduları ülkenin kuzeyinde, zırhlı araçlarla, savaş uçakları ve aynı zamanda Mecnun

bataklarında Ayetullah Humeyni'nin binlerce askerini yok eden bu Kimyasal silahlarla, Kürtlere saldırıyor. Ve 1975'de olduğu gibi Kürtler büyük çaptaki bu saldırıya karşı da dayanıksızdır. Onlar İran desteğinden güçlü ; bir dereceye kadar modern silahları ile donatılmış durumdayken, vadide operasyonlara girişmek için, dokunulmaz dağlarını, terketme hatasına düştüler. Cesaretlerine ve savaşı kalitelere karşın peşmergeler sekiz senelik savaşların pişirdiği ve geçicde olsa Pers sıkıntısından kurtulmuş, düzenli bir ordu karşısında, bir şansın gölgesine bile sahip değildiler.

Bugün, o yüzden kadınları, erkekleri yada çocukları genellikle uykularında öldüren, kamplarını yada köylerini istila eden, bu renkli bulutlar, sarı veya portakal rengi ölüm üzerine, ürkütücü tanıkların taşıyıcıları bazen İran yönüne, genellikle kuzey sektörde Türkiye'ye doğru kaçıyorlar. 120 bin Kürt Türkiye'de çok dikkatli, bazende düşman bir ordu ve jandarma tarafından kontrol edilen, Uludere ve Çukurca ilçelerine sığınmak için sınırlarını aştı. Ankara Hükümetinin Başkanı Turgut Özal "ölümden kaçan Iraklılar. karşılamak için herşeyi yapmaya" söz verdi. Ama "Kürt" kelimesini kullanmakta veya onlar için herhangi politik iltica tasarlamaktan kaçındı. Kemal Atatürk'ten Modern Türkiye'nin kuruluşundan bu yana Kürtlerin ülkede tek bir şeye hakları var : Susmak ve Türk olmak'

Evet, Zavalı Kürdistan ! Irak'ta şimdiden intikam zamanı, İran'da da böyle olmakta geç kalmaz. İslam Cumhuriyeti'nin, Tahran iktidarına bir kez daha başkaldırmak için, Irak'la uzun süren savaştan yararlanan ve bir çok büyük aşiretten oluşan kendi Kürtleriyle görülecek hesabı var. Bu aşiretten geçen 26 Temmuz'da İran Kürdistan'ının

başkenti Kermansah yönündeki saldırıları sırasında, bazen halkın Mücahitlerini kurtarıncılar olarak kabul etmek delilinde bulundular. Eylem mantıksal olarak Saddam Hüseyin'in orduları tarafından desteklenmişti. Ama bugün akla gelen soru, acaba Irak bu başbelası müttefikleri intihara yollamamıştıydı ?

Bağdat ile Tahran arasındaki ateşkes antlaşmasından sonra, petrol rezervlerinin geleceğini sağlama almış Batı, şimdiye dek, hemen her zaman "gerçek Politika" buyruklarına kurban edilen bu Kürtlerin kaderleriyle hiç ilgilenmiyor. Özellikle yoğun silah parçaları satışı nedeniyle Irak'la iyi ilişkilerini koruma endişesinde olan Fransa, yöneticileri aracılığıyla en ufak heyecan belirtisinden sakındı. Bölgesel çelişkilerin çözümünün taslağında son zamandaki rolü önemli olan, Birleşmiş Milletler, alışılmış anlamda diplomatik yıkışın sınırlarını aşan Irak'a karşı sakinim gösteriyor. Kısaca söz konusu olan, Arap devletlerinin önemli grubunu öfkelenmemek. 26 Ağustos kararında, Güvenlik Konseyi, Bağdat tarafından kimyasal silahların kullanımını ve yaklaşık 5 bin Irak vatandaşı sivilin ölümüne neden olan Halepçe

sehrine savaş gazı ile saldırıyı mahkum edecek bir kelime kullanmadı.

Batının ve büyük güçlerin kendinden emin ve fatih Irak karşısında gevşeklik tavırları iki riske yol açar : Birincisi, Avrupa'da yada dünyada sadece Türk, Irak, yada İran çıkarlarına çarpmayacak yakın ve çok gerçek, bir Kürt terörizminin su yüzüne çıkması. Yaşlı kitadaki yaklaşık 600 bin göçmen Kürtten 400 bini Federal Almanya'da, 40 binden fazlası Fransa'dadır. Güncel olarak büyük çoğunluğu Türkiye'den gelmekte ama Orta-Doğu olayları zorunlu olarak, çok daha radikal yeni göçmenlerin gelmesine yol açacaktır. Politik arenada hareketlere bölünmüşlerdir. Onlar, Irak'ta "Barzanici" yada "Talabanci", İran'da "Gasumlucu" yada "Hüseyinciler"dir. Ama hepsinin bugün kalplerinde aynı umutsuzluk ve aynı öfke duyguları var. Filistinliler 1970'te kamplarının Ürdün Kralı Hüseyin'in Arap jandarma alayı tarafından ezilmesinden sonra, o kadar çok katliamın ve uçak kaçırmasının sorumlusu olan örgütleri Kara Eylül'ü yaratmışlardı.

İkinci risk, onun sonucuda, Uluslararası Topluluk tarafından yasadışı ilan edilmesinden 60'dan

fazla yıl sonra, kimyasal silahların kullanımını karşısında, hükümetlerin ve kamuoylarının korkunç pasifliğinden çıkmaktadır. Bağdat'ın cansız yadsımlarına karşın Saddam Hüseyin'in ordularının çok büyük ölçüde öldürücü bir deri kabartıcısı -yperite- ve aynı zamanda insan kıymına yol açan sinir zehirleyici maddelerden "tabun" ve "sarin"i kullandıkları geniş olarak kanıtlanmıştır. Londra'dan, bu alanın en yetkilisi olarak bilinen "Janes's Weekly Defense"a göre, başlıca Irak üretim merkezleri, Smara ve Falluyah şehirlerinde yer almaktadır. Bu merkezlerin kuruluşları İsviçre, Hollanda, Alman, İngiliz ve İtalyan özel firmalarının işbirliği sayesinde olanaklı olabilmektedir. İran yabancı ülkelerde "gübre" fabrikaları satın alarak kimyasal gücünü geliştirmiştir. Suriye'de bu yola girişmiş ve İsrail'in bütün büyük şehirlerine gözdağı verebiliyor.

Savaş gazlarının yapımı, fakirin atom bombası durumuna geldi. Nasılsa ona sahip olabilmek için böcek öldürücü "insecticides" ile "pesticides" isimli maddeleri üretmeyi bilmek yeterli oluyor. Kürtlerin katliamı ürkütücü bir tehlike belirtisidir. ●

FAŞİST IRAK DEVLETİNE KARŞI FRANSA'DAKİ ÇALIŞMALAR

İran-Irak arasında sekiz yıl süren savaş bir milyondan fazla insanın ölümüne ve milyonlarca yaralıya ve yüzbinlerce insanın ülkesini terk etmesine neden oldu. Bu savaşın Ağustos ayında ateşkes ile son bulması ile birlikte, faşist Baas yönetimi kendi açısından elverişli olan durumdan yararlanarak özgürlük aşığı çilekeş Kürdistan halkına karşı bir soykırıma girişti.

Baas yönetiminin, emperyalist sosyal-emperyalist ve Arap gericiliğinden aldığı destek ile bu soykırım savaşını bir sonuca götürmek ve Kürt sorununu kendi sömürgeci çıkarları doğrultusunda çözmek istiyordu. Baas sömürgecilerinin Halepçe katliamıyla başlattığı bu süreç, Türk ve Pers sömürgecilerinin

doğrudan desteği ve onayı ile Kürt halkının soykırımını hedeflemektedir. Bilindiği gibi bu katliam 5000 Kürdün katli edilmesine ve 7000'in Kürdün yaralanması ile sonuçlanmıştı.

Fransa'da bulunan Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları ve yurtseverleri olarak, sömürgecilerin halkımıza karşı girişmiş olduğu katliamları ve soykırımı hedefleyen bu sürecin durdurup sömürgecilerin girişmiş oldukları bu barbarlığı teşhir etmek için, başta Türkiye'li, Kuzey Kürdistan'lı ve Güney Kürdistan'lı güçler olmak üzere, çeşitli çevrelerle çabalarımızı birleştirdik. Bu yönde ERNK, Av Dev-Genç, Fib, Halk evi, TKP (B), MLSPB, Birlik Yolu, Sosyalist Taraftarları, Cephe, vb.

grup ve çevrelerce biraraya gelinerek "Kürdistan halkının bağımsızlık mücadelesini" temel alan bir platform ortaya çıkarıldı. Bu platform esas olarak şu istemleri içermekteydi.

-Irak saldırısı derhal durdurularak Irak birliklerinin Kürdistan'dan çekilmesi.

-Birleşmiş Milletler ve diğer uluslar arası kuruluşların katliamı yerinde tespit etmek için heyetler göndermeli.

-Kürt Ulusu üzerindeki Jenosid uygulamasına son verilmesi ;

-Irak'a yapılan tüm askeri ve ekonomik yardımların durdurulması.

-Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının savunulması.

-Kürtlerin Irak ve İran savaşının

barış şölenine kurban edilmemesi.

Bu istemler içinde en çok tartışılanı "Irak'a yapılan ekonomik ve askeri yardımların kesilmesi" diye formüle edilen madde idi. Kürt ve Türk revizyonistlerinin bu maddede gördükleri bir husus vardı. O'da anti-sovyetizm idi. Bu baylara göre, Sovyetler'de Irak'a yardım yapıyor, dolayısıyla Sovyetlerin Irak devletine yaptığı yardımın kesilmesini istemek anti-sovyetizmdi (!) Daha sonra bu madde doğru bulundu ve sonuç itibariyle platform, "Yaşasın Kürdistan Halkının Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesi" adlı bir sloganla son buldu. Fakat bize göre bu platform alabilmesine dardı. Türkiye'li, Kuzey Kürdistan'lı, ve Irak Kürdistanlı bir dizi hareket bu platformun dışındaydılar, bu hareketlerinde bu platforma çekilmesi gerkiyordu. Biz bu amaçla HK, DHB, Partizan, mücadele Bayrağı ile başka bir bildiri çıkardık ve bu güçleride (olaya karşı duyarsızlıklarına rağmen) yapılması gereken gösteriye çekmeye çalıştık. Bu istemimizi kabul ettiler. Fakat, ERNK vb.leriyle oluşturduğumu platform bu güçlere (HK, Partizan, DHB, M.Bayrağı, Ekim) ajitasyon ve propaganda özgürlüğünü tanımayacaklarını bu gösteri-yürüyüşüne birey düzeyde katılabilecekleri söylenecek ambargo konuldu.

Irak KDP, YNK, Sami Abdurrahman gruplarına gösteriye katılmaları yönünde öneri götürdük, bu güçler katılacaklarını kabul ettiler.

Fakat, yine bizim oluşturduğumuz platformdaki güçlerce red edildi. Sonuç itibariyle Irak Kürdistan'daki katliamları protesto etme yürüyüşüne katıldık. Fakat platform alabilmesine dardı ve Kürdistan'daki kalımları protesto edecek bir dizi güç dışlanmıştı. Protesto yürüyüşüne katılımı artırmak için platformun genişletilmesi gerekiyordu. Bu yöndeki önerimizi yaptık, fakat bu durum platformun bölünmesine neden oldu.

HK, DHB, Partizan, M.Bayrağı ile olan platformumuz faaliyetini bildiriler dağıtmak yanı sıra Sovyetler Birliği hava yollarını işgal etmekle kamuoyu yaratılmaya çalışıldı. İşgal eylemi Fransız televizyonunun ikinci kanalında ve RTL radyosunca kamuoyuna iletildi. Sovyet sosyal-emperyalizminin Kürdistan'daki katliamların suç ortağı olduğu yolundaki mesajımız Fransız kamuoyuna böylelikle iletilmiş olundu. Bu güçlerle (DHB, HK, TKP-ML, MB ile) olan platformda "Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini" temel almaktaydı.

Biz, Paris Kawa taraftarları olarak baştan beri geniş bir platformdan yanaydık. Bu yöndeki istemimizi yapılan ilk toplantıda (ERNK vb) tekrarladık. Bu önerimiz tartışıldı, bir dizi güç bizimle aynı düşüncede olduğunu yukarıda belirtmiştik. Çeşitli güçlerle ilk etapta bir çağrı yaptık. Bu çağrıya olumlu cevap

veren hareketlerle ortak bir platform oluşturduk. Bu platform sonucu "Solidarité Kürdistan" adlı bir komite oluşturuldu. Komite bir çağrı ve ortak bildiri çıkartarak çeşitli görevler tesbit etti.

- Gösteriler düzenlemek
- yardım kampanyası açmak
- Basın toplantısı yapmak
- Dayanışma gecesi düzenlemek
- Açlık grevi örgütlemek

"Eylemde birlik ajitasyon ve propaganda da serbestlik ilkesine" dayalı yürütülen faaliyetler bir çok anti-demokratik ve sekter güçlerin iradesine rağmen gerçekleşti. 8 Ekim 1988 cumartesi günü Solidarité Kurdistan" komitesinin insiyatifiyle, Ligue de Droits de l'Homme'un (İnsan Hakları Komitesi) polisten almış olduğu izinle bir gösteri yürüyüşü yapıldı. Bu yürüyüş kitleleri çekmek amacıyla "Solidarité Kurdistan" imzalı "Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini destekle", "Kürt halkının soykırımına karşı sessiz kalma!", "Kürdistan'daki Jenosidi protesto yürüyüşüne katıl!" ve "Faşist Irak Baas barbarlığını protesto et!" Sloganlarının yazılı olduğu pankartlar taşındı. Yürüyüşün yanı sıra çeşitli afişlerde bir çok yere yapılandırıldı.

8 Ekim'deki protesto yürüyüşü esasta Irak Baas rejimini kınayan propaganda ile son buldu.

Fransa'dan bir Ala Yekiti okuyucusu

AÇLIK DİRENIŞÇİLERİ İLE RÖPORTAJ

Fransa'da UNESCO binasının önünde açlık grevi yapanlarla Ala Yekiti muhabiri konuştu.

- İyi günler
- İyi günler
- Kürdistan'ın hangi bölgesindensiniz?
- Ben Güney Kürdistan'ın Süleymaniye şehrindenim.
- Açlık grevinizin nedeni ve gelişimi hakkında biraz bilgi verirmisiniz ?

■ Tabi, eğer isterseniz ben Güney Kürdistan hakkında kısa bir açıklama ile konuşmama başlamak istiyorum. Genelde Kürdistan'ın dört parçasında özelde ise Güney Kürdistan halkı bir soykırım ile karşı karşıyadır. Irak devleti, uluslararası antlaşmalarca yasaklanan kimyasal silahları kullanarak Kürt halkını tarih sahnesinden silmek istiyor. Yaklaşık olarak üç bin köy yerle bir edildi.

Tarihte eşine az rastlanan insanlık

dışı yüz kızartıcı katliamlar sonucu binlerce insanımız katledildi, yerlerinden yurdundan kovuldu. Kürdistan halkının yıllarboyu yürütmüş olduğu mücadele sonucu elde etmiş olduğu kısmi kültürel haklar bile, parça parça geri aldı.

Çeşitli Kürt örgütlerince yapılan (uluslararası kamuoyuna yönelik) çağrılar ve bazı Kürt örgütlerince kamuoyunun dikkatini çekmek amacıyla yapılan sembolik işgaller ve gösteriler, Güney Kürdistan'da yapılan katliamın boyutları göz önünde alındığında pek fazla bir yankı yapmadı. Biz Kürdistan'ın çeşitli parçalarından gelen unsurlar olarak bir toplantı düzenledik ve ne yapılması gerekir ? Sorusuna cevap aramaya çalıştık. Sonuç itibariyle

süresiz bir açlık grevinin yapılması gerektiği noktasında görüş birliğine vardık. Bu amaçla beş kişi olarak 4 Ekim'de UNESCO'nun önünde grevimize başladık. Soracaksınız niçin örgütlerle ilişkiye girmediniz ? Benim buna cevabım örgütler kendi aralarındaki sürtüşme ve çelişmeleri her zaman ön plana çıkardıklarından bu tip eylemlere enerjilerini kanalize edemiyorlar. Diğer bir nokta ise Kürdistan'ı işgal eden devletlerden herhangi birinin çeşitli Kürt örgütlerince şu veya bu nedenden dolayı kayırılmasına karşı koymak ve boşa çıkarmak içinde bu gerekliydi.

Biz grevciler ve bizim ile birlikte 20 kişilik bir delegasyonla Birleşmiş Milletler genel Sekreterine yönelik yazmış olduğumuz mektubu Birleşmiş Milletler yetkililerine verdik. İlişkiye girmek istediğimiz bir dizi uluslararası kuruluş bize desteklerini sundular. Biz, mektuplarımızda ve bildirimlerimizde Kürdistan gerçeğini objektif olarak yansıtmaya çalıştık. Kürdistan'ı işgal eden dört sömürgeci devleti hedef alarak teşhir etmeye çalıştık. Eğer örgütler olsaydı ilişkide oldukları işgalci gücü şirin göstermeye, hatta düşman pozisyonlardan çıkarıp dost olarak göstermeye çalışacaklardı. Çeşitli güçler kişiler ve kuruluşlar bize desteklerini sundular. Bu durumdan hareketle genelde Kürdistan halkının sorunlarını özeldir Türkiye Kürdistan'ına sığınan yüzbinlerce Kürdün durumuna ve sorunlarına dikkat çekti ve bu çabamızı sürdürüyoruz.

□ Birleşmiş Milletlere ve çeşitli uluslararası kuruluşlara göndermiş olduğunuz mektuplarda sekiz istemde bulunuyorsunuz. Bu açlık greviyle bu istemlere kavuşabilirmisiniz ?

■ Birleşmiş Milletlere gönderdiğimiz mektubta sekiz istegimiz vardır. Bu isteklerden bazılarının kabul edilmesi imkansızdır. Fakat Kürt halkının bu istemleri vardır. Bunları dünya kamuoyuna tanıtmak Kürt halkının hakkıdır. Kürt halkının ulusal istemleri vardır. Bu sorun 20 milyon insanın sorunudur. Bu isteklerin bir anda kabul edilmesi söz konusu değildir. Bu durum uzun süreli azimli, inatçı bir mücadeleyi gerektirir. Fakat, bizim sekiz istekten bazıları kabul edilebilir durumdadır.

Örneğin Türkiye Kürdistan'ında olan yüz binlerce Kürdün durumlarıyla uluslararası kuruluşların ilgi-

Celal Talabani ve Mahmud Osman grevcileri çadırlarında ziyaret ederken.

lenmesi ile ilgili talebimiz, T.C.'nin AET ülkelerinden istediği üçyüz milyon dolarlık yardımın verilmesine itirazımız, bir Kürt temsilcisinin Paris'te toplanacak kimyasal silahlarla ilgili toplantıya katılması yolundaki talebimiz kadar doğal bir şey yoktur. Herkesten çok biz bundan zarar görmüşüz ve temsil edilme bizim hakkımızdır, bunda ısrar edilmeli, Saddam Hüseyin'in mahkum edilmesi ve uluslararası bir mahkeme yargılanması yolundaki taleplerimiz kabul edilebilir taleplerdir.

□ Bildirilerinizde dört sömürgeci devleti hedefliyorsunuz. Bazı Kürt örgütleri bu devletlerden bazılarını anti-emperyalist, anti-statükocu hatta ilerici ve dost görenlerde var. Siz bu durumu nasıl görüyorsunuz ?

■ Anti-emperyalizm kağıt üzerinde olamaz. Kürt halkının köleleştirilmesi ve toptan yok etme politikası onların ne denli anti-emperyalist olduklarını gösteriyor. Bu devletler asla Kürt halkının dostu olamazlar. Eğer bugün şirin görünmeye çalışıyorlarsa kendi çıkarları bunu gerektiriyor. Kürt halkı ve örgütleri bölgesel çıkarları ulusal çıkarlarına tabi kılmalı. Bölgesel çıkarlar yüzünden ulusal çıkarlar ve değerler baltalanmamalı. Diğer bir nokta ise otonomi sorunudur. Otonomiyle uluslararası komuoyunu harekete geçiremeyiz. Genel olarak Kürt ulusal sorununu gündemleştirmek ve kamu oyunu yaratmak gerekir. İsmet Şerif Vanlı, Molla Mustafa Barzani'nin temsilciliğini yaptığı dönemle ilgili anılarını anlatırken "Avrupa ülkeleri bize diyorlarki biz, sizin için hiç bir şey yapamayız çünkü siz otonomi istiyorsunuz bu da Irak'ın bir iç sorunudur. Biz Irak'ın iç işlerine karşımayız" diye yazıyor. Eğer biz sorunu ulusal düzlemde ele alıp gündemleştiresek tabiki bunun için Kürt örgütleri bir araya gelerek ortak noktayı yakalayıp ön plana çıkarırlarsa Kürdistan

sorununu başkalarına daha iyi anlatabiliriz.

Kürdistan'ın emperyalistlerce parçalanması sonucu oluşan suni sınırlar meşru değildir. Kürdistan'da "sınır boyları" denilen yerlerde aileler ve akrabalar bölünmüş fakat sürekli olarak bunlar ilişkilerini sürdürmüşlerdir. Bu ilişkiler vahşete rağmen hiç bir zaman kesilmedi.

Bugün Kürdistan'ı sömürgeleştiren ülkelerin solu olarak geçinen partiler ; bizi, Kürdistan sorununun bir iç sorun olduğu, bundan hareketle otonomiyle ikna etmeye çalışıyorlar. Biz, Arap, Pers ve Türk halklarına karşı değiliz. Onların kültürel v.b. değerlerine sahip çıkıyoruz. Onlarında bizim değerlerimize ve varlığımıza saygı göstermeleri gerekir.

□ Kadı Muhamed, Mahabat Kürt Cumhuriyetini ilan ederken, "Hey Ala kest û sor û sez bugün burada yarın Kürdistan'ın diğer parçalarında dalgalancaksın" yollundaki isteminden hareketle "Bağımsız Birleşik Demokratik Kürdistan" şiarı hakkında düşüncenizi öğrenebilir miyiz ?

■ Kadı Muhamed kesinlikle haklıydı. O, Kürt ve Kürdistan gerçeğini çok kısada olsa böyle ifade edebilmişti. Eğer Vietnam örneğinde olduğu gibi Vietnam halkı Amerikan emperyalizmini alt edip bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini zaferle taçlandırmışsa biz neden yapmıyalım ? Eğer Kürdistan halkı enerjisini bağımsızlık yoluna kanalize ederse ulusal düzlemde bu kavgayı sürdürürse hiç bir güç Kürdistan halkının bu mücadelesini durduramaz. Bizim karar vermemiz gerekir. Hemde çok geç kalmışız. Bizim sorunumuz bağımsızlık olduğu, otonomi olmadığı bir Arap amirliği bile 250 bin yada 500 bin kişi ile oluşturuluyorsa, 20-25 milyonluk bir halk neden bağımsız ve özgür olmayacakmış.

Viyana'da Sömürgeci Faşist Irak Devleti Lanetlendi

Bilindiği gibi Irak devleti özellikle son aylarda halkımıza karşı toplu bir imha savaşına girişmiş bulunuyor. Uluslararası antlaşmalarla yasaklanan kimyasal silahlar en barbar biçimde halkımıza karşı kullanılmaktadır. Halkımıza karşı girişilen bu imha savaşı uluslararası arenada tüm ezilen halkların ve demokratik dünya kamuoyunun nefretiyle karşılandı. Bu arada Avrupa'nın birçok ülkesinde olduğu gibi Avusturya'nın Viyana şehrinde de Kawa taraflarını harekete geçti. Faşist Saddam diktatörlüğünün teşhiri ve göçe zorlanan halkımızın desteklenmesi için bazı girişimlerde bulunuldu. Militan KAWA geleneği bir daha işletildi.

16 Eylül 1988 günü yapılan bir yürüyüş ve mitingle Kürdistan halkının sesi bir daha Avusturya kamuoyuna duyuruldu. Türkiyeli bazı siyasi hareketlerin ve derneklerinde (ATİGİF, VTÖGD, TGKP) katıldığı eyleme, katılım oldukça olumluydu. Sürekli Almanca atılan sloganlar ve yapılan konuşmalarla Kürdistan halkının son durumuna ilişkin bilgiler verildi. Eylem komitesinin seçtiği delegasyon Avusturya Dışişleri Bakanlığına gitti. Delegasyon çeşitli uluslararası basından toplandığı bilgileri ve dökümanları, taleplerimizde içeren bir mektupla beraber başkanlığa sundu. Delegasyonun Avustur-

ya Dışişleri Bakanlığına verdiği mektupta özetle şu talepler sıralanmıştı :

1 - Irak Devleti uluslararası antlaşmaları hiçe sayarak Kürt halkına karşı girişmiş olduğu soykırımından dolayı, Avusturya devletince resmi olarak protesto edilmelidir.

2 - Türkiye üzerine politik baskı yapılması ve uluslararası kuruluşlarca yapılmak istenen yardımların Türk makamlarınca kabulünün sağlanması.

3 - Birleşmiş Milletler tarafından bir komisyonun oluşturulması ve Kürdistan'a gidip araştırma yapması için Avusturya makamlarınca girişimde bulunulması.

4 - Avusturya devletince bir yardım komitesi ve sağlık ekibinin oluşturulup bölgeye yollanması.

Protesto eylemi Viyana Operası'nın önünde yapılan Kürtçe ve Almanca konuşmayla sonuçlandı. Daha sonra bazı basın kuruluşlarının eylem tüm Avusturya halkına duyuruldu.

Sömürgeciler bilsinki Kürdistan halkı yalnız değildir. Döktükleri kanlar onları bir gün mutlaka boğacaktır.

Kahrolsun sömürgeciler ve onların işbirlikçileri !

Yaşasın Bağımsız Birleşik ve Demokratik Kürdistan !

Avusturya,
Ala Yekiti okuyucusu

Viyana'da Irak'taki sömürgeci faşist diktatörlüğün protesto mitinginde yapılan Kürtçe konuşmanın tam metnini aşağıya aktarıyoruz.

Hevalên bêja, biraderên delal !

Piştî sekinandina şerê Îran û Iraq, dewleta faşist ya Iraq û Saddam Huseynê xwînmij bi hemî quwet û hêzên xweyên giştî êrişî « Kurdistanê Iraqê » kir. Bi bafirok û napalman û bi bombayên kimyawî şar û gundên Kurdistan talan û weran kirin ; Bi bezaran mirov, bi taybetî jin û mirovên kal û pîr hate kuştin ; Eskerên Ereb, Kurdistan kirine gola xwîne. Îroj li Kurdistanê qetliamek mezin pêk tê. Ê ew qetliam li hember çavên dinyayê çêdibe. Ê kes dengê xwe diji dewleta Iraq bilind nake. Ew çekên kimyawî ji dewletên emperyalist, pereyên wan çekên kimyawî ji dewletên erob yê kewnepereşt tèn. Bi vî awayî dewleta Iraqê ya faşist û Saddam Huseyn bi alkariya emperyalistan û bi alkariya dewletên erob yê kewnepereşt li Kurdistanê xwina gelê Kurd dirijîne.

Bimre Saddam !
Bimre dewleta faşist ya Iraq !
Biji Kurdistan !
Biji Pêşmerge !

“YILMAZ GÜNEY'E ÖZGÜRLÜK KAMPANYASI” BAŞARIYLA SÜRÜYOR

Kürdistan'da, Türkiye'de ve Avrupa'da başarıyla sürdürülen “Yılmaz Güney'e Özgürlük Kampanyası” faşist 12 Eylül Cuntasına karşı mücadeleyle birleşmiş durumda.

Almanya'nın Hamburg, Berlin, Heidelberg şehirlerinde düzenlenen gecelere onbinlerce kişi Yılmaz Güney'i andı, onu yaşattı ve sömürgeci faşist güçlere karşı öfkelerini haykırdı.

Hamburg'da “Enternasyonal Dayanışma Derneği” 3 Eylül'de “Yılmaz Güney'e Özgürlük” gecesi düzenledi. Kawa taraftarlarının aktif bir şekilde katıldığı geceye 400'e yakın bir kitle katılımı oldu. Gece boyunca Yılmaz'ın hayatı, sanatı, devrimci kişiliği ve M-L'e ilişkin görüşleri anlatıldı.

Yılmaz'ın, yakın çalışma arkadaşı Nihat Behram, Yılmaz'ı Kürdistanlı düşünce-

miyeceğimizi, o'nun Kürdistan sorununa bakışını ve bu bakış açısıyla bugünkü olaylara yaklaşımını anlattı.

Gece'de “Yılmaz'a özgürlük demek, onun sanatına, fikirlerine ve yoldaşlarına özgürlük demektir, Kürt Ulusuna, Türkiye işçi sınıfına özgürlük demektir” denildi.

Heidelberg'deki Gece'nin zengin programının olması, yeterince hazırlık yapılması sonucu kitle katılımında oldukça yüksek oldu.

Gece'de Yılmaz Güney değişik yönleriyle anlatıldı. Gece'nin Panel kısmında “demokrat, aydın” maskesi altında sığınanların Y.Güney'in fikirlerine nasıl kin duyduklarında açığa çıktı.

SHP İstanbul milletvekili Mehmet Ali Eren, Yılmaz Güney'in devrimci fikirleri ışığında, bugün Kürdistan'da olup bitenleri anlattıktan sonra, şovenizmin batağında

mevzilenen bazı “sanatçılar” (!) M.Ali Eren'e saldırdılar. “Şaşal ve enayi” tiplerini canlandırmakta ünlü İlyas Salman'ın “Yılmaz'ı kahraman yapmak istiyorlar. O, kahraman değildi, ... kan laboratuvarlarda ırk ayırımı yapıyor. Kürtler'inde Türklere'inde zengini fakiri vardır.” şeklinde gerçek kimliğini gösterince, M.Ali Eren tekrar söz hakkı alarak : ırkçılığa karşı olduğunu, fakat hiç kimsenin Kürdistan'daki baskıları göz ardı edemeyeceğini anlattı.

Aydın taslağı Demirtaş Ceyhun ise M.Ali Eren'e “sen ancak Kürtlerin A.Türkes'i olursun” demesi havayı iyice gerginleştirdi.

Berlin'deki gece'de de Yılmaz Güney bir çok yönleriyle anlatıldı.

Eylül 1988
Almanya'dan bir
Ala Yekiti okuyucusu

İRAN-IRAK SAVAŞI SON ULUSAL KURTULUŞ HA

ran-İrak savaşında ateş ilan edilip görüşmelere başlanılması yaklaşık sekiz yıl aldı. Bir milyon ikiyüzbin den fazla insanın hayatını kaybetmesi ve her iki ülke halklarının büyük açılar çekmeleri ve her iki ülkenin de bir çok yönden yıkıma uğramaları gerekiyormuydu ?

17 Eylül 1980'de Saddam Hüseyin 1975 Cezayir antlaşmasının iptalini ve İran'ın Şattül-Arap üzerindeki haklarını tanımayacaklarını ilan etti. 22 Eylül'de ise Irak orduları güney İran'dan içeri girerek savaşı resmen başlattılar. Irak'ın üstünlüğü ile bir müddet süren savaş daha sonra İran'ın üstünlük kurmasıyla devam etti. Her iki güç için "ne kesin zafer ne de kesin yenilgi" şeklinde devam eden savaşın devamı için emperyalistler ve bölge gericiği büyük çabalar harcadılar. Orta-Doğu'da hegemonyalarının güçlendirilmesi, halklar üzerindeki tahakkümlerini sürdürmek ve büyük kazançlar elde etmek için her iki güçte ayakta tutulmaya çalışıldı. İran ve Irak halklarına büyük acılar çektiren, onları olumsuzluğa sürükleyen bu savaşta, halklar benzeri görülmemiş bir şekilde birbirlerine kırdırıldı.

Hiç kuşku yok ki savaşın büyük acısını ve yıkımını Kürt halkıda görmüştür. Hem İran ve hem de Irak her fırsatta Kürdistan'ı en modern silahlarla vurmuşlardır. Ulusal güçler geçici pragmatik bazı çıkarlar elde etmişlensede sonuçları itibarıyla savaş ne teoride ne de pratikte ulusal kurtuluş hareketi ve emekçi halkımızın çıkarına olmamıştır. Haksız bir savaş bazı kısmi "olanaklar" sağlasa bile halkımızın çıkarına olduğunu düşünmek saçmalaktır. Geline aşamada ulusal güçler, İran-İrak savaşının kesin sonuçlarına kuşkuyla yaklaşmakta ve silahlı peşmerge savaşının durumunu ve geleceğini tartışmaktadırlar. 1975'te ki büyük teslimiyet ve yıkımın bir daha yaşanıp yaşanmayacağına güvensizlik içinde bakmaktadırlar. Yeni gelişmeler iki çizgiyi belirginleştirmekte ve burjuva-milietçi önderliğin çıkarlarını bir daha sergilemektedir. Bu durum, M-L bir alternatifi

geliştirilmesi gerektiğini bir daha vurgulamaktadır.

Burjuva milietçi hareketin önderleri ve bazı küçük-burjuva çevreler ilkesiz ve milietçi bir zihniyetle İran-İrak savaşının sürmesinin gerektiğini...(!) savunmaktadırlar.⁽¹⁾ Dar görüşlü bencil millietçiliğimiz, burjuvazi ve onun dümen suyunda siyaset yapanlar mevcut olumsuzluğu dış etkenlere bağlamaya öteden beri alışkındırlar. Mevcut önderliğin sorun haline getirilmesi gerekirken dikkatler başka yönlerle çekilmeye, önderliğin hataları örtbas edilmeye çalışılmaktadır. Oysa burjuva önderliğin çelişkisi zaten budur; kısa erimli çıkarlar adına uzun vadeli çıkarları harcamaya, dar görüşlülük, kitleleri örgütlemeye ve doğru bir şekilde harekete geçirmedeki kapasitesizliği, yetersizliği vs. vs. Kimin hangi amaçlarla önderlik ettiğini görmek önemlidir. Burjuva önderlik tartışmanın merkezine konulmazsa bugün güney-Kürdistan'daki durum izah edilemez.

İRAN-IRAK SAVAŞININ TARİHİ, EKONOMİK VE POLİTİK NEDENLERİ

Bilindiği gibi savaş başlamadan önce İran'da monarşit Şah diktatörlüğü emekçi kitleler tarafından devrimle yıkılmıştı. ABD emperyalistlerinin Orta-Doğu'daki jandarması bütün engellere karşın kitlelerin devrimci ayaklanma ve şiddetiyle yıkılmaktan kurtulamadı. Devrimi yapan devrimci sınıf ve tabakalar olmasına rağmen birçok etkenden dolayı iktidar gerici mollaların eline geçti. Mollalar islam dininin geniş nüfusuna dayanarak kitlelerin anti-emperyalist, anti-feodal hareketinin başına geçmeyi başardılar ve devrime "önderlik" eden devrimci politik güçleri adım adım gerileterek kısa dönemde dağıtmayı sağladılar. Henüz daha istikrar İran'da hayat bulmamışken Irak faşist Baas ikti-

darı İran'a karşı tek taraflı olarak savaşı başlattı.

İrak devletinin İran'a karşı savaşı başlatmasının birçok tarihi, ekonomik ve politik nedenleri vardı. Savaşı bir tek etkenle izah etmek mümkün değildir ; Irak'ın eliyle başlatılması ise tesadüfi değildi.

Tarihi nedenler : Basra körfezi ve Şattül-Arap üzerinde söz sahibi olma sorununda uzun dönemden beri iki ülke arasında çelişkiler mevcuttu. En son 1975'te Cezayir antlaşmasıyla İran Şah'ı Irak'tan "Barzani hareketin'den desteğini çekme koşuluyla toprak koparmış ve Şattül-Arap bölgesine hakim olmuştu. Ayrıca körfez üzerinde İran hakimiyetini güçlendirmişti.

İrak, İran'daki devrim sonrası boşluktan yararlanarak sözkonusu bölgede İran'ın hakimiyetini kırmak istiyordu. Zayıf düşmüş bir İran'ın körfez üzerinde hak talebi olamazdı.

Ekonomik nedenler : Irak zengin petrol yataklarına sahip ve bir Arap azınlığın yaşadığı Kuzistan bölgesini işgal etme emelleri taşıyordu. Emperyalistlerin hegemonyalarının zayıflaması, büyük ekonomik kayıplara uğramaları ve petrol üzerindeki denetimlerini kaybetmeleri Irak'ı teşvik için büyük bir nedendi, Irak'ın amaçları emperyalistlerin teşvik politikalarıyla uyum sağlıyordu.

Politik nedenler : İran devrimi emperyalistlerin hegemonya çıkarlarına büyük bir darbe vurdu ; bölgedeki güçler dengesini sarstı. Emperyalistlere göre yeni rejim yıkılmıydı. ; bu yüzden Irak'ı sürekli teşvik ettiler. Bu kışkırtmalar ve teşviklerin Irak'ın harekete geçmesinde önemli rolü oldu. İran'daki yeni rejimin yıkılması gündeme alınmıştı.

Devrimin etkileri : İran devriminin etkileri Irak'ı da etkisi altına almıştı. Irak Arap nüfusunun çoğunluğunun şii olması Mollaların etkisini artırıyordu. Bu durum Baas iktidarını en çok kaygılandırılan etkendi, çünkü bu etki Irak'ta gittikçe artmaktaydı ve Arap alemi için ciddi bir tehlikeyi oluşturuyordu.

Bu etkenler Bağdat rejiminin

UÇLARI VE KÜRDİSTAN REKETİNE ETKİLERİ

İran'a karşı savaşa tutuşmasında belirleyici oldular. Baas iktidarı elini çabuk tutmak istiyordu. Oysa İran'da iktidar boşluğu henüz bir bütün olarak yerine oturmamıştı ve istikrarsızlık hüküm sürüyordu. Hüküm süren büyük kargaşalıklar ve bu istikrarsızlık öyle kısa dönemde giderilemez gibi görünüyordu. O dönemde İran hala kaymıyordu ve doğu-Kürdistan'da, kitlesel silahlı ayaklanmalar kısa bir sürede şehirlerde ve kırsalda büyüterek yeni iktidarı doğrudan tehdit ediyordu. Şah ordusu büyük darbeler alarak tam bir dağınkılık yaşıyordu ; yeni bir ordu kurmak yada eski orduyu toparlamak ise zaman isterdi. Devrimin hırpalayıp alt-üst ettiği orduyu toparlamak kolay olmayacaktı. Kısacası İran tam anlamıyla hazırlıksız yakalandı. Bunu bütün emperyalistler ve gerici Arap devletleri biliyordu ; o halde İran'a boyun eğdirilmeliydi.

KİMLER SAVAŞIN SÜRDÜRÜLMESİNİ İSTEMİŞLERDİR ?

Görünürde savaşanlar, birbirlerinin gırtlaklarına sarılanlar Tahran ve Bağdat sömürgeci güçleri olumştur. Oysa büyük emperyalist devletler başta olmak üzere bütün kapitalist devletler ve Orta-Doğu gericiliği savaşa bulaştılar. Savaşın sekiz sene sürmesini isteyenler kimlerdir ? Kimlerdir savaşın bütün acısını ve yükünü İran ve Irak emekçi halklarının omuzlarına yıkanlar ve savaşın faturasını onlara ödetenler ? Savaş hem bölge hemde uluslararası güçlerin politik tavırlarını alenileştirdi, kimin nereden hangi cephede durduğunu belirginleştirdi. İran-Irak savaşı, savaşın içinde doğrudan yer almayan bölgedeki devletlere, iki süper güce ve diğer emperyalist devletlere hiç beklemedikleri ve ummadıkları yüksek kazançlar sağladı. Savaş süresi boyunca bütün ülkelerin tutumu kısa vadede azami çıkarlar elde etmekte. Bu çıkarlar savaşı doğrudan körüklüyordu. Kör-

fez ülkelerinin iç istikrarsızlıkları ve bağımlılıkları buna olanak tanıyordu.

İran devrimi Orta-Doğu'daki güçler dengesini alt-üst etmişti ve sözkonusu ülkelerin çıkarlarına zarar veriyordu. ABD büyük darbeler yemişi ; İran petrolleri üzerindeki denetimini ve bölgedeki jandarmasını yitirmişti. Sovyetler Birliğinde eski etkinliğe sahip değildi. Her ikiside hegemonyacılarına yeni bir biçim ve düzen vermek istiyordu.

Bir kere Orta-Doğu başta iki süper gücün ve diğer emperyalistlerin komplo ve stratejik planlarının merkezinde bulunmaktadır. Biricisi ; büyük ekonomik çıkarları var ; petrol hala dünya ölçüsünde esas enerji kaynağı olmayı sürdürmektedir ; bölgedeki petrol kaynakları emperyalist devletler ve büyük uluslararası tekeller için önemini koruması ekonomik alanda bölge üzerinde çıkarları yoğunlaştırmaktadır. Dünya petrolünün % 25'i Haliç'ten karşılanmaktadır.(2)

Bazı batı devletleri ihtiyaç duydukları petrolün % 40 ile % 85'ini buradan tedarik ediyorlar. Japonya ise yıllık petrolünün % 90'ını bu bölgeden satın almaktadır.(3)

Sadece bu rakamlar bile neden emperyalist güçlerin bu bölgeye yüksek seviyede önem verdiklerini göstermeye yeterlidir.

Nitekim İran'ın Hürmüz boğazını kapatma tehdidi özellikle kapitalist ülkelerde büyük bir paniğe neden oldu. Büyük emperyalist güçler Körfez'e önemli ölçüde savaş donanmalarını göndermekten geri kalmadılar. Amaç İran'ı böylesi bir tedbirden caydırmaktı. Bu durum körfez'de krizi büsbütün ağırlaştırdı. Ancak ; emperyalistler ve büyük tekeller kendi çıkarları temelinde bir birlik sağlayamadılar. Japonya ve bir çok Batı ülkesi körfezdeki askeri krizin daha farklı boyutlara çıkarılması taraftarı olmadılar. Buna rağmen ABD İran'ı açıktan tehdit etmekten geri kalmadı. İran'ı "dize" getirmek için bir çok askeri hareketlerde bulundu. İran sivil uçağının düşürülmesi bunun bir devamıydı.

İkincisi ; Orta-Doğu üç kıtayı birbirine bağlayan jeopolitik öneme sahiptir. Bu açıdan askeri bakımdan oldukça stratejik bir konumu vardır.

İran-Irak savaşı, zaten hiç bir zaman politik ve askeri istikrarlığa kavuşmamış olan Orta-Doğu'da büyük çıkarlar için ortam hazırladı. Bunun için başta iki süper güc olmak üzere emperyalistler bölgedeki krize doğrudan etkide bulunarak büsbütün derinleştirdiler. Büyük ekonomik ve askeri çıkarları uğruna bu güçler bölgenin sukunete" kavuşmasını asla istemezler. Bölgesel planda gerici iktidarların ve güçlerin çatışmaları onlara büyük olanaklar ve çıkarlar sağlamaktadır. Herbirisi kendi payına büyük vurgular vurdukları İran-Irak savaşında sekiz yıl boyunca sessiz kalmalarının esas nedenini bu gerici çıkarlar olmuştur.

Savaş körükleyenler ve isteyenler, İran devriminin kazançları yok etmek isteyenler başta emperyalist ve sosyal emperyalist güçlerdi.

ABD bu savaşın başlatılması ve sürdürülmesi aracılığıyla İmamların iktidarını devirmeyi, Monarşist Pehlevi ailesini yeniden başa getirip İran'ın petrolleri ve zenginlikleri üzerinde kaybettiği hegemonyasını yeniden kurmak istiyordu. Bu yüzden o, bir yandan her türlü yaptırımını İran'a ilişkin politikasının merkezine koyarken diğer yandan da el altından kendilerine bağlı bir elit geliştirmeye çalıştı. Savaş, ABD'ye İran'a hakim olma yolunu açıyordu. "İrangate" skandalında görüldüğü gibi, savaşın sürmesi için gizliden İran'a silah satmıştır. Dünyanın en iğrenç devletlerinden olan ırkçı güney-Afrika devleti ve İsrail siyonizmi de İran'a son senelere kadar silah sağlamışlardır. Bu satışta da ABD'nin etkisi olmuştur. Pentagon silah satışı dışında "İrangate" olayına kadar hem İran'a hemde Irak'a lojistik destekte vermiştir.(4)

Böylece savaşı uzatıp emellerine kavuşmak amaçındaydı. Görülen odurki ABD belli ölçülerde amacına ulaşmıştır ; Irak'la diplomatik ilişkilerini düzeltmekle kalmadı, İran'a

da boyun edirmiştir. İran'da ABD'ci klik Rafsandjani şahsında güçlü bir konuma sahiptir. Bu da ABD'nin İran'a yeniden hakim olma yolunu açabilir.

Öyleki Rafsandjani ABD ile ilişkilerin geliştirilmesinin propagandasını yapmaktadır. 27 Ağustos İran "Etelaat" gazetesinde yayınlanan demecinde de görüldüğü gibi o, ABD ile "ilişkilerin gerekliliğini" "açıktan savunmaktadır."⁽⁵⁾

Yönetimdeki klikler arasında çelişkilerin derinleşmesi birinin diğerine hakimiyetiyle bitebilir ; bu klik ABD yanlısı da olabilir, yada klikler arasında yeni bir orta yol bulunabilir.

Sovyetler Birliği savaşın sürmesini isteyen bir başka güçtü. Savaşın sürmesi, ona Irak üzerindeki nüfusunun muhafaza edip hegemonyasını pekiştirme olanağını verdi. Ayrıca Irak'a en modern silahlar satarak milyarlarca dolarlık kazanç elde etti. Revizyonistlerin sessizce üzerini örtmeye çalıştıkları gerçek şu ki ; Irak'ı esas silahlandırılan Sovyetler Birliği olmuştur. (Aşağıda buna ilişkin rakamlar vereceğiz)

Sovyetler Birliği Irak'ı bütün olanaklarıyla desteklerken diğer yandan İran'a sızma fırsatını da savaş ortamında elde etmeyi tasarlamıştır. Nitekim ilk başlarda İran ile Irak arasında bir "denge" kurma yolunu aramış ancak gelişen olaylar, savaşın Irak'ın aleyhine dönmesi ve İran'da kendisine karşı oluşan açık tavrı bu politikaya başarı sağlatmamıştır. 1981'de Sovyetler Birliği ile İran arasında gizli bir antlaşma imzalanmıştı.⁽⁶⁾ Buna göre Pasdaranların eğitimi Sovyetler Birliğinde olacaktı ve önemli silah satışı sağlanacaktı. Bu antlaşma uzun ömürlü olmamıştı. Ancak, bu sürede Sovyetler Birliği, dağılmış olan istihbarat örgütü SAVAK yerine "SAVAMA" adlı yeni bir "istihbarat" örgütünün kuruluşunda İran'a yardım etmiştir. Fakat İran-Irak savaşında her iki tarafında "memnun" etme politikası uzun sürmemiştir. Sovyetler Birliğinin ihanet partisi olan TUDEH ve kendi yanlısı bazı Azeri çevreler aracılığıyla İran'da nüfusunu geliştirme planlarında başarı sağlamamıştır. İran devrimci güçlerine karşı Mollalar iktidarını destekleyen TUDEH, devrimci hareketle hesaplaşan yeni iktidarın gazabından kurtulamadı ve ağır bir darbe aldı. Savaşın Irak'ın aleyhine dön-

mesiyle İran-Sovyetler Birliği ilişkilerinde bozulmaya başladı. Ama Sovyetler Birliği her iki ülke arasında sürekli denge politikası güttüğünün demagojisi sürekli yaptı. SBKP uluslararası politika sorumlusu Karens Brautens "Her iki güce karşı biz her zaman dengeli pozisyona sahip olduk" diyordu.⁽⁷⁾ Oysa ABD'de aynı politika ve demagojiyi yapmıştır.

Mart 1984'te bir atom reaktörü yapımında öngören kapsamlı bir ekonomik ve teknik antlaşma Irak ve Sovyetler Birliği arasında imzalandı. Nisan 1984'te Irak başkan yardımcısı Tarık Aziz Moskova'ya bir başka "ziyaret"te bulundu. Bunun sonucunda iki milyar dolar kredi ve çok geliştirilmiş silah sistemlerinin satışı için yeni bir antlaşma sağlandı.⁽⁸⁾

Irak'a Sovyetler Birliğinin yardımları sorununda ABD'nin Türkiye ile olan ekonomik ve askeri "yardımları" ile karşılaştırıldığında ; arada büyük bir farklılığın olduğu görülecektir. Türkiye elli milyonluk bir devlet, Irak ise onaltı milyona sahiptir. (Her iki devlet için de Kürdistan nüfusu da dahil). Sovyetler Birliğinin Irak'a verdiklerinin yanında ABD'nin Türkiye'ye verdiklerinden kat-kat fazladır. Bilindiği gibi ABD'nin Türkiye "yardımları" hiçbir zaman bir milyon doları bile bulmuş değildir. Bu karşılaştırma bile bize Sovyetler Birliğinin Irak'la olan ilişkilerinin seviyesini göstermeye yeterlidir ; Irak, sosyal-emperyalistler için iyi bir petrol pazarı

ve iyi bir silah alıcısıdır. Kaldığı Irak, Sovyetler Birliğinin Orta-Doğu'da hegemonyasının temel dayanaklarından biridir ve ekonomide liberalleşmeye (infatih) rağmen ve Batı ile değişik düzeyde ilişkiler geliştirmesine rağmen esasta Sovyetler Birliğine bağlıdır. Ekonomik ve askeri alanda Sovyetlere bağımlılığı güçlüdür. 15 milyar dolar askeri borcu önemli kesimi Sovyetler Birliği tarafından sağlanmıştır.⁽⁹⁾ Orta-Doğu Sovyetler hegemonyası içinde oldukça önemli bir alandır. 600 ekonomik proje, binlerce kooperants ve 5 milyar rublelik yatırım programıyla Orta-Doğu Rus sosyal emperyalistleri için büyük bir öneme sahiptir.⁽¹⁰⁾

İran-Irak savaşının sürmesini isteyen başka güçler ; uluslararası silah tekelleri, Fransa, İngiltere, Almanya ve diğer emperyalistlerdir. Arap gericiliği ve Orta-Doğu'da çatışmaların sürekliliğinden yana büyük çıkarları olan İsrail'de savaşın devamından yana olmuşlardır.

Savaşın başlangıcından, (Eylül 1980) bu güne, savaşın bitimine kadar Irak'a toplam 53 milyar silah sattı. Esas silah satıcıları ABD, Sovyetler Birliği, Fransa ve İngiltere olmuştur. İran ve Irak toplam 40 milyar dolarlık silah satın almışlardır. 27 ülke hem İran'a hem de Irak'a silah satmıştır. Ama bazı ülkeler sadece İran'a ya da Irak'a silah ihraç etmişlerdir. İran'a özellikle ABD, İsrail, Güney-Afrika, Çin, Kuzey ve Güney-Kore'ler ve birçok Avrupa ülkeleri silah satmıştır. Irak'a ise Körfez'in "petromonarşi" ülkeleri-Suudi Arabistan, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Sovyetler Birliği, Fransa, Brezilya ve Mısır gibi ülkeler öncelikle silah satmıştır.⁽¹¹⁾

Fransız kaynakları ise, 1981-1986 arasında Irak'ın 250 milyar Fransız fransı tutarında askeri harcamalar yaparken, İran 60 milyar da kaldığını belirtmektedir.⁽¹²⁾

Bu rakamlar savaşın neden 8 yıl büyük yıkımlar pahasına devam ettiğini göstermeye yeterlidir. Bütün gerici güçler bu savaştan şu yada bu şekilde yararlanmışlardır.

ATEŞKESİ DOĞURAN ETKENLER

Eğer savaş bitmişse bu kendiliğinden olmamıştır ; belli iç ve dış etkenler (her iki ülke açısından) belirleyici

olmuştur. İç yıkımlar ve çelişkiler olduğu kadar dış olarak emperyalist siyaset savaşın bitmesinde önemli rol oynamıştır. Görülen odur ki özellikle ABD ve Sovyetler Birliği arasındaki görüşmeler ve bu doğrultudaki barış "operasyonları" ateşkesin sağlanmasında savaşan güçlere doğrudan empoze edilmiştir.

İran-İrak arasındaki savaşın bitimi ve ateşkesin sağlanması iyi bir şeydir. Fakat bu savaşın başlatılmasında ve sürdürülmesinde olduğu gibi, bitiminde de iki süper gücün rolü olmuştur. Marksist-Leninistlerin her zaman belirttikleri gibi bu tür gerici savaşların ve çatışmaların asıl körükleyicileri ve mimarları onlardır. Yerel gerici savaşları ateşleyenler ve söndürenler de kendileridir. Bütün bunlar onların çıkarlarına uygundur ; açıktır ki yarın çıkarları için yeniden değişik savaşları çıkaracaklardır ve emekçi halkları birbirine düşüreceklerdir. İki süper gücün ve diğer emperyalistlerin bu sahte "barış" rüzgarlarına ve istemlerine güven duymak için hiç bir neden yoktur. Bugün iki süper güc "barış" havarisi kesilmişlerdir. Çıkarları gereği böyle davranmaları gerekiyor. Fakat bu durum geçicidir. Ne varki aralarındaki "anlaşma" Orta-Doğu'daki gelişmelere doğrudan etki yapmaktadır ; İran-İrak, savaşının son bulmasında bu etki kendisini göstermiştir. Nitekim Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin -ki beş büyük devletten oluşmaktadır ; ABD, Çin, İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği- garantisi vermesinden sonra İran ateşkesi kabullenmiştir.⁽¹³⁾

Mollalar iktidarı ateşkesi Humeyni'nin ağzından duyurarak 18 temmuz'da ateşkesi kabullendiğini ve Birleşmiş Milletlerin 598 nolu maddesine uyacağını beyan etti. Humeyni, bu kabullenışı "zehir içmekten daha beter" olarak tanımladı. Sekiz yıldır savaşı "inatla" sürdüren İran'ın Mollalar iktidarı için böyle bir karar politik iflas anlamına geldiği söylenebilir. Böylece Bağdat ve Tahran 8 Ağustos'tan itibaren ateşkesi "de facto" kabul ettiler. İran'ın ateşkesi kabullenmesine rağmen Irak 8 Ağustos'a kadar savaşı sürdürerek barış masasında daha güçlü bir durumda oturmak istiyordu. Zayıflamış ve güçten düşmüş düşmanımı iyice hırpalamak Irak'ın işine geliyordu. Fakat uluslararası güçlerin baskısı Irak'ın da

savaşı durdurmasına yetmiştir. Aslında Irak savaşın kendi aleyhine döndüğü 1982'den bu yana sürekli ateşkes çağrısında bulundu, ne varki gerek İran ve gerekse uluslararası güçler savaşın yanaydılar. Ama savaş Saddam'ın başını yiyebilirdi. Bağdat Baas rejimi en çok bundan korkuyordu. 8 Ağustos'a kadar sürdürdüğü savaş aslında basit bir güçlülük gösterisiydi.

Özellikle savaşın son dönemlerinde İran'ın ateşkes ortamını hazırlamak için planlı olarak geri çekildiği söylenebilir. Büyük insan kaybıyla işgal ettiği Irak topraklarından ciddi bir savaşa girişmeksizin geri çekilmesi tespiti doğruluyor. Daha sonra ise, önceleri : ateşkes için öne sürdüğü şartlarda bir tarafta bırakarak ateşkesi kabul etti.

Bunun iç ve dış nedenlerini şöyle sıralayabiliriz :

İç etkenler ; 1 - kitlelerde savaşa karşı hoşnutsuzluğun yüksek seviyede yoğunlaşması ve savaşa ilgisizliğin gelişerek seferberliğin başarısızlığa uğraması ; yani kitleleri savaşı için seferber etmede başarısız kalma. En son, büyük kampanya ve çağrılara rağmen bütün ülke sahında sadece 250 gönüllü toplanabilmiştir.⁽¹⁴⁾ Bu kitlelerin savaşı aleyh göstergesi olmakla birlikte, Mollaların kitleler üzerindeki etkisinin de büyük ölçüde zayıfladığına işaret etti. 2 - İran ekonomisinin tam bir yıkıntı yaşamaması ve ekonomiye hakim olan "Bazar"ın gittikçe artan hoşnutsuzluğu. Bilindiği gibi Şah'ın devriminde "Bazar"ın büyük bir rolü olmuştur.

İç üretim büyük ölçülerde düşerek, sanayi üretimi % 50 kapasiteye inmişti. İşsizlik ise çalışan nüfusun dörte birine yükselmiş bulunuyordu.

İran, petrolden elde edilen yıllık gelirin % 40 ila % 50'sini silah alımına yatırıyordu. Kaldığı petrolden elde ettiği yıllık gelir, örneğin 1987'de 9,7 milyar dolar iken 1988'de bu 6 milyar dolara düşmüştü.⁽¹⁵⁾

Irak ise, 1980'de 26 milyar dolar petrol satarken, bu rakam 1985'te 13 milyara, 1986'da ise 7,8 milyar dolara inmiştir.⁽¹⁶⁾

İran 1980'den 1986'ya kadar 13,8 milyar doları savaşı için harcamıştır. Ekonomideki yetersizlik ve kapasitesizlik göz önüne alındığında bu rakam İran ekonomisinin büyük zorluklar içinde olduğunu göstermektedir. Yıllık devlet harcamaları-

nın üçte biri (1/3) dış ithalata yatırılması. İran ekonomisini çökerten bir başka etken olmuştur. Üretimde büyük düşüş ve petrolün dış satımının önemli ölçüde gerilemesi ekonomiye büyük darbeler vurmuş. Batı emperyalistleriyle olan ithalatının yarı-yarıya düşmeside ayrı bir etken olmuştur. (İran ithalatının % 80'ini Batı'dan sağlamaktadır.)⁽¹⁷⁾

İran görünüşte iki süper güce, "iki büyük şeytan"a "tavır" almıştır. Zaman zaman ikisinden biriyle ilişki geliştirmiş (özellikle askeri ihtiyaçları için ama genel olarak Şah döneminden kalma iktisadi ve ticari ilişkilerini sürdürmüştür. Diplomatik alanda her ne kadar bazı emperyalist ülkelerle çelişkiye düşmüşse de, hatta diplomatik ilişkilerini kesmişse de esasta ekonomik ilişkilerini sürdürmüştür. Ayrıca, sadece iki süper güce "karşı" olan politikasından hareketle İran'ın dış ilişkileri değerlendirilemez. Diğer emperyalist devletlerle olan çok yönlü ilişkilerini de göz önüne almak lazımdır. Görülecektir ki İran genel olarak emperyalizmle ilişkilerini koparmamıştır. aksine, devrimin kazançlarını son kertesine kadar sürdürerek onları pazarlayarak emperyalizmle ilişkilerini geliştirmiştir. Mollalar artık "sömürülecek" hiç bir şey bırakmamışlardır.

3 - İktidara hakim olan dini "clergé"nin büyük çoğunluğunun savaşın sürmesinin kendi konumlarını sorun haline getireceğine ilişkin duydukları kuşku. Bu kuşku hakim klikler arasındaki çelişkilerde derinleşmektedir. Nisan 1987 parlamento seçimleri, çelişkileri daha da açığa çıkarmıştır. Humeyni'nin oğlu Ahmet Humeyni tarafından yönetilen "radikal" konservatör sağcı dinciler ile liberal Rafsandjani kliği arasındaki çelişki önemli boyutlara ulaşmıştır. Pasdarlar ise daha çok geleneksel dini klik olan Ahmet Humeyni kliğine bağlıdırlar. Mollalar iktidarının kendi içindeki çelişkilere bir taneside "büyük şeytan" dedikleri ABD ile ilişkilerin normalleştirilmesinin Rafsandjani kliği tarafından istenmesidir. Bu kliğin sürekli anti-komünist propaganda yapması ABD ile ilişkilerin yeniden geliştirilmesi isteklerine bağlanabilir. Bu durum açık muhalefet yürüten eski başbakan Mehdi Bazergan'ın "ateşkesin kabulü ve görüşmelerin başlatılması" için yürüttüğü imza kampanyasına büyük bir sükse

kazandırmıştır. Bu imza kampanyasının ateşkesin kabulünde rolü olmuştur.

4 - Savaşın popülaritesini yitirmesi, ciddi savaş malzemesi kıtlığının çekilmesi, İran ordularının savaş randımanının düşmesi ve moralsizlik bir başka etken olmuştur. Gerek uluslararası gerekse Arap ülkeleri tarafından desteklenen ve kendi askeri güçlerini yenileyebilen Irak'a karşı savaşı yürütmek sonu olmayan bir macara olacaktı. İrangate olayından sonra Irak ordularının tekrar düzenlenmesinin Sovyetler Birliği tarafından gerçekleştirilmesi ve en modern silahlarla donatılması Irak'ın savaştaki pozisyonunu ve savaş kabiliyetini artırmıştı. Sovyetler Birliğinin dünyaca ünlü T 72 tanklarını ve İran şehirlerini yıkıntı haline getiren Scud B missillerini Irak ordusunun emrine vermesi savaşın karakterine etkide bulunan başka bir etkendi⁽¹⁸⁾

Kimyasal silahların Baas iktidarı tarafından cephelerde kullanılması ve Mısırlı paralı askerlerin cephelere sürülmesi Irak'ın savaşta yeniden üstünlüğünü sağlayan başka bir etkendi. Bütün bunlar "gönüllüler" in ve pasdarların büyük moral bozukluğuyla birleşince İran'ın işgal ettiği Irak topraklarında ciddi bir direniş göstermeksizin geri çekilmesini olayını izah etmektedir.

Dış Etkenler : 1- İran üzerinde emperyalistlerin doğrudan ekonomik ve askeri ambargosunun ve açık askeri tehdidinin varlığı, İran'ın uluslararası planda silah bulmasını büyük ölçüde engellemiştir. Çin, zamanla İran'a en çok silah satan ülke haline gelmesine rağmen son dönemlerde sadece Kuzey-Kore İran'a silah satan ülke olarak kalmıştı.⁽¹⁹⁾

2- Amerikan emperyalizminin pratik caydırıcı rolü ve zaman zaman İran'a karşı askeri eylemlerde bulunması İran'ın aleyhine savaşa doğrudan etki eden bir baskı unsuru.

3- Irak'ın silah alanında çok daha üstün olması ve Mısır, Ürdün gibi Arap ülkelerince askeri alanda sürekli desteklenmesi ve Arap aleminin (Suriye dışında) İran'a karşı uluslararası planda tecrit politikası uygulamasının başarı sağlaması bir diğer etkendi.

4- İran'ın uluslararası alanda tam bir tecrite düşmesi ve izole olması ; öyleki Irak'ın cephelerde yasaklan-

mış kimyasal silahlar kullanılmasına rağmen uluslararası komuoyunda ciddi hiç bir destek bulamamıştır. Bütün bunlar İran'ı diplomatik alanda tam bir yalnızlığa mahkum etmiştir.

Sonuçta içte gittikçe derinleşen çelişkiler, ülkenin her alanındaki örgütsüzlüğü ve uluslararası tecrit, İran Mollalar iktidarını ateşkesi kabullenmeye götürmüştür. Açık ki bundan sonra iç çelişkiler ve sınıf mücadelesi kendisini farklı boyutlarda ve açıkça ortaya koyacaktır.

Tahran rejimi niteliği gereği gerici ve baskıcıdır, kendisini reforme etmede yetenezsizdir. Bu iç çelişki ve çatışmaları daha çok körükleyecektir. Mollalar sekiz yıllık yıkıntı-

Çünkü burada söz konusu olan milliyetçilerimizin geleneksel pragmatizminin yol açtığı hatalar ve olumsuzluklardır. Böyle bir eleştiri yapmaksızın İran-Irak savaşı hakkında doğru tutum kendisini belirginleştiremez.

Marksist-Leninistler halklar arasındaki savaşları her zaman eleştirmişler ve mahkum etmişlerdir. Onlar haklı ve haksız savaşları birbirine karıştırmaksızın savaşlar ve sınıf mücadeleleri arasındaki bağı daima gözönüne almışlardır. Ve her savaşa dialektik materyalist görüş açısından yaklaşarak tarihsel bir analizin yapılmasını gerekli görmüşlerdir. Çünkü savaşan güçlerin savaş öncesi politikaları incelenmeksizin, savaş ile

nın hesabı altında kalıp boğulabilirler.

SAVAŞA KARŞI DOĞRU TUTUM NE OLMALI ?

İran-Irak savaşı karşısında değişik sınıflar ve politik güçler aynı yaklaşıma sahip olamazlar ve aynı pratik tavrı gösteremezler. Her sınıfın ve politik gücün kendine özgü bir bakış açısı ve tavrı vardır. Nitekim sekiz yılda ilgili bütün güçlerin teorik ve pratik tutum ve davranışları açık bir şekilde belirginleşmiştir. Bu bağlamda değişik tutum ve davranışların eleştirisi doğru tavrın kavranması için gereklidir. Özellikle savaş üzerine hesap kuran Kürdistan'lı bazı politik güçlerin bu meselede eleştirilmeleri önemlidir.

savaştan önce izlenen politika arasındaki ilişkiler gösterilmeksizin savaşın asıl nedenleri anlaşılabilir ve doğru belirleme yapılamaz. Bu açıdan, "Savaş politikanın başka açlarla devamıdır" belirlemesi, Marksist-Leninistler için her savaşın kendine özgü özelliklerini kavramada teorik temeldir. Önemli olan savaşın sınıfsal niteliğini doğru kavramaktır ; savaşın niçin çıktığını, hangi sınıfların savaştığını, savaşın çıkmasına neden olan tarihsel, ekonomik ve politik koşulların doğru bir incelenmesi olmaksızın niçin savaşıldığını ve savaşı tezgahlayanlar ve yönetenlerin hangi sınıflar olduğu tespit edilemez.

"Savaştan savaşa fark vardır, der Lenin, savaşı hangi tarihsel koşulların doğurduğunu, hangi sınıfların

yönettiğini ve hangi amaçlar için savaştığını iyice bilmemiz gerekir. Bunu iyice kavramadıkça, savaş konusundaki bütün sözlerimiz tümüyle boş olur. Ve konuyu aydınlatmaktan çok karıştırır.”⁽²⁰⁾ Devamla “savaş politikanın başka araçlarla sürdürülmesidir. Bütün savaşlar, kendilerini doğuran politik sistemlerden ayrılamaz. Savaştan önce, belli bir devlet, bu devlet içinde belli bir sınıf tarafından uzun bir süre izlenen bir politika, savaş sırasında da aynı sınıf tarafından ister istemez sürdürülür ; yalnızca eylemin biçimi değişmiştir.”⁽²¹⁾ (aynı yerde)

Biz İran-İrak savaşını doğuran etkenleri ortaya koyarken bu savaşın özünü tanımlamaya çalıştık. Görüldüğü gibi, savaş iki gerici iktidara hakim olan ve tarihsel, ekonomik ve politik nedenlerden dolayı karşı karşıya bulunan hakim sınıflar tarafından başlatılıp sürdürülmüştür. Bununda ötesinde enternasyonal emperyalizm ve tekeller tarafından desteklenmiş olan bu savaş kapitalist sistem içinde yerel bir savaş temsil etmiş ve emperyalist, sosyal-emperyalist hegemonyaların çıkarına hizmet etmiştir. Bu gerçek yeterince kanıtlanmıştır.

Bu savaş her iki ükedede savaş yürüten hakim sınıflara kendi muhaliflerini ortadan kaldırma imkanlarını yaratmıştır. Bir çoklarının geçmişte söylediklerinin aksine, bu savaş ne Humeyni iktidarının ve ne de faşist Baas rejiminin yıkılışının şartlarını oluşturmadı ; aksine denilebilirki bir çok alanda bu iktidarlara daha çok oturmasına yol açtı. Ulusal bağınazlığı körüklüyerek emekçi kitlelerin çıkarları unutturulmaya çalışıldı. Aynı zamanda kendi muhaliflerine ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine karşı en barbar yöntemlerle savaş yürüten bu gerici faşist iktidarlara haksız bir savaş sürdürdüler. Hiç bir ilerici yanı olmayan bu savaşta taraf tutulamazdı. Taraf tutmaya da her ikisini destekleme politikası gerici, emperyalist politika olmuştur. Yukarıda gösterdiğimiz gibi emperyalistler ve bölge gericiliğinin tutumu savaşın sürmesinde ve krizin derinleşip halkların birbirine kırmalarında önemli rol oynamıştır. Oysa savaşın güçlerden herhangi birisini desteklemek bu politikaya ortak olmak anlamına gelirdi. Tamda da bu meselede Kürt-

burjuva milliyetçiliği ve onun dümen-suyunda ilerleyen revizyonist teşkilatları eleştirmek ve teşhir etmek gerekir. Onlar bu savaşta hem saf tutmuşlar hem de gerçekleri emekçi kitlelerden gizlemeye çalışmışlardır. Burjuva milliyetçilerimiz “düşmanımın düşmanı, dostumdur” gerici tutumundan hareketle İran’la savaş boyunca işbirliğine gitmiştir. Irak’a karşı İran’ın Güney-Kürdistan’da bir cephe açmasına yardımcı olmuşlardır. Bu davranışlarıyla haksız bir savaşta taraf tutmakla kalmadılar aynı zamanda halkımıza büyük acılar çektirdiler. Savaş, burjuva milliyetçi önderliğin “bağımsızlığını” da ortadan kaldırmıştır. Tarihsel olarak görüldüğü gibi sözkonusu önderlik “bağımsızlığını” korumada her zaman yeteneksiz ve yetersiz kalmıştır. Esasen bu durum önderliğin burjuva niteliğinden gelmektedir. Emperyalizm koşullarında burjuvazinin tutarlılık göstermesi ve “bağımsızlığını” koruması olanaksızdır. Tutarsızlık onun sınıf karakterindedir. Kürdistan ulusal kurtuluş tarihi boyunca birçok kere trajik-komik zigzakların ve hataların işlenmesi bundandır, gerici uzlaşmalar içine girilmesi bundandır.

Burjuva milliyetçi önderliğin İran’la savaş boyunca işbirliği yapması şu açıdan yanlıştır : Birincisi ; İran’ın savaş siyaseti, içte devrimci demokratik muhalefeti ezmek, Doğu Kürdistan’daki ulusal hareketi yok etmek ve büyük Pers şovenizmiyle bölgede güçlü bir İran yaratmak olmuştur. Mollalar iktidarını, denilebilirki bu konuda Şah’ın politikasının devamcisidir. Şah’ın “Güçlü ve Büyük İran” yaratma politikası değişik (islami) şekillerle Humeyni iktidarı tarafından sürdürülmüştür. Bütün bu politikaya alet olmak ulusal güçlerin siyaseti olmaz.

İkincisi ; İran-İrak savaşı emperyalistlerce körüklenmiş ve tezgahlanmıştır. Savaşın uzun yıllar sürmesi de onların çıkarlarına denk düşmüştür. Bu açıdan İran’la işbirliği emperyalistlere hizmet etmiştir.

Üçüncüsü ; dünya kamuoyunda, özellikle de ilerici, devrimci kesimlerde ulusal kurtuluş hareketimiz hakkında Mustafa Barzani’nin son döneminde olduğu gibi kötü bir imaj yaratılmıştır. Ulusal kurtuluş hare-

ketimiz bölge gericiliği ve emperyalistlerce sömürülen ve kullanılan bir duruma getirilmiştir. Bu sorumluluk öncelikle burjuva önderliğe aittir.

Bütün bunlar göstermektedir ki İran’la savaş boyunca işbirliği yapmak yanlıştır, halkımızın ve ulusal savaşın çıkarına olmamıştır. Bu tutarsız ve ilkesiz uzlaşmalar halkımıza pahalıya mal olmuştur. Yurtseverlik onurunu ayaklar altına alan burjuva milliyetçi önderlik uluslararası kamuoyunda “Kürtler barışın mağupları”²² Kürdistan gibi dört tarafı düşman devletlerle çevrili bir ülkede ilkeli devrimci politikalar yapılabilir. Kürdistan’ın kendine özgü koşulları ilkesiz, tutarsız uzlaşmaların bahanesi yapılamaz. Elbet-teki düşmanlar arasındaki çelişkilere yararlanmak gerekir ; en ufak çatlaklara dahi sızmak doğrudur, ancak ; yapılan bu değildir. Sonuçları itibariyle görülen odur ki, burjuva önderliği kendisinin bile kabul ettiği gibi İran, ulusal hareketi kullanmıştır. İran-İrak savaşının sürmesi üzerine hesap kurmak ulusal kurtuluş savaşının çıkarına olmamıştır. Savaş nasıl başlamışsa öyle de bir gün bitecekti, savaştan yararlanma, şu yada bu gerici iktidarla uzlaşmaksızın çok yönlü hazırlık şeklinde olabilir ; her yönden güç birikimi yaratılabilirdi. Böylece savaşın sonuçlarına dayanabilecek bir hazırlık oluşturularak en kötü muhtemel gelişmeler hesabına katılmahtı. Ne varki tarih, burjuva milliyetçi önderliği sınıfsal niteliğinden dolayı yeteneksizliğini kanıtlamıştır. Küçük burjuva ulusalçı partilerin bile tutarsızlığının belirginleştiği Kürdistan’da ne yapacağını bilen komünist bir parti ancak bu işlerin üstesinden gelebilir.

Peki revizyonist milliyetçi örgüt ve partilerin bütün bu olup bitenlere karşı tavırları ne olmuştur ? İran-İrak savaşına, burjuva-milliyetçi önderliğin hatalarına ve muhtemel gelişmelere yaklaşımları nedir ?

İran-İrak savaşının haksızlığını tespit etmekle yetinilemez savaşa neden olan etkenler ve savaşı tezgahlayıp destekleyenler açığa çıkarılmalı ve teşhir edilmelidir. Ne varki iş bunu yapmaya geldimi revizyonist-milliyetçilerimiz suskunluğa gömülüyorlar, yada bazı savaş “günahkarlarını” gizlemeye yelteniyorlar. ABD ve Batılı emperyalistler ve uluslararası silah tekelleri

mahkum edilirken Sovyet sosyal emperyalizmi ve diğer revizyonist ülkeler kayırılıyor. Emperyalistler bu savaşın en büyük suçlularındırlar, peki ya Sovyetler Birliği ne yaptı ? Dünyanın nefretini kazanan bu savaş hakkında Sovyetler Birliğinin tutumu ne olmuştur ?

Bu savaşta mahfa ve yok olmaya sürüklenen halkımıza, katillerini dişine kadar silahlandırılanlar arasında, hemde baş sırada Sovyetler Birliği yer almaya devam etmiyor mu ? İran-İrak savaşı boyunca ABD emperyalizmi ile aynı tavrı takınarak aynı safta yer alan Moskova'nın yeni burjuvaları değildir ? Madem İran-İrak savaşı haksız bir savaştı neden Sovyetler Birliği savaşın güçleri desteklemiştir ? Emekçi Kürdistan halkınada yıkımı ve yok olmayı dayatan gerici savaşta sosyal-emperyalistlerin sorumluluğu niçin gizlenmeye çalışılıyor ? Bu tutumun neresi yurtseverlikle bağdaşiyor ?

Savaşta vurgunları vuran ve yüksek kazançlar elde eden ABD ve Batılı emperyalistler teşhir ediliyor ama Sovyetler Birliğinin de tıpkı onlar gibi milyarlarca dolarlık kazançlar elde ettiği bir gerçek iken susuluyor (!)²³.

Savaş boyunca bütün kötülüklerin ortağı olan Sovyetler Birliği tıpkı ABD gibi kendi emperyalist çıkarlarına bakmıştır. Önce hem İran'ı hem Irak'ı destekledi ; daha sonra ise yukarıda açıkladığımız nedenlerden dolayı Irak'ı desteklemeye devam etti. Bugünde Irak'ın en büyük askeri ve ekonomik destekçisi olmaya devam ediyor. Bu gerçekleri gizlemeye çalışmanın yurtseverlikle alakası olamaz.

Halepçe jenosidi olduğu zaman Sovyetler Birliği büyük bir suskunluk içinde "kılını" bile kıpırdatmadı. Bazı emperyalist devletler "tımsahın gözyaşları" nı iki yüzlülükle dahi olsa dökerlerken Kürdistan devriminin "doğal dostu"(!) diye savunulan Sovyetler Birliği emperyalist suçluluk içinde olup biteni sesizce seyretmekle yetindi.

Alman nazilerinin yöntemlerini bile geride bırakarak büyük bir vahşetle halkımıza karşı kimyasal gazlar kullanmaya devam eden faşist Baas sömürgecileri en büyük desteklerini Sovyetler Birliğinden almaktadırlar. Sıradan humanist kuruluşlara ve Birleşmiş Milletlere çağrı yapan revizyonistlerimiz Sovyetler Birli-

ği'nin tavrını görmezlikten geliyorlar. Sayın Kemal Burkay en büyük suçlular olan Gorbaçov ve Raegan'a açık mektup gönderiyor ama Birleşmiş Milletler de "İrak, Kürtlere karşı kimyasal silahlar kullanmıyor" diye red oyu veren ülkeler içinde Sovyetler Birliğinin de yer aldığını görmek istermiyor. Ruhsuzluğun bu kadarıda görülmemiştir doğrusu !!! Kimyasal silahların masum halkımıza karşı kullanılması insanlığa karşı suçtur ne varki, revizyonistlerimizin büyük bir zavalılık içinde savundukları Sovyetler Birliği, en iğrenç ve günahkar bir tavrıyla Bağdat katillerine, kimyasal silah kullanmadıkları doğrultusunda B.M.'lerde red oyu kullanarak diplomatik destek vermektedir. Böylesi bir günde Gorbaçov'un önünde secdeye gelmek ne yaptığını bilmeyenlerin zavallı saf (!) davranışlarından başka bir şey olamaz.

İran-İrak savaşı boyunca halkımıza büyük acılar çektirenlerin destekçileri hakkında susmak biz komünistlerin tutumu olamaz. Bu konuda gerçekler söylenecektir ve bu gerçekleri halkımızdan gizlemeye çalışan revizyonist-milliyetçilerimiz teşhir edileceklerdir. Bunlar utanılacak bir suskunlukla Moskova şeflerinin emperyalist suçlarını gizlemeye (!) devam ediyorlar. Kürdistan'ın köleliğini isteyen Sovyetler Birliğinin karşı-devrimci sahte sosyalist maskesini hareketimiz sürekli düşürmeye devam edecektir. Halkımız dostlarını ve düşmanlarını iyi tanımalıdır.

İran-İrak savaşı meselesinde yanlış tutum sadece TKSP vb. pro-Sovyetçiler tarafından değil aynı zamanda PKK tarafından da savunuluyor. PKK yalnızca Sovyetler Birliğinin karşı-devrimci tavrı konusunda sessiz kalmakla yetinmiyor, o,İran'ı da desteklemiştir. A. Öcalan şunları söylemektedir.

"O halde, karşı-devrim bu statükoyu İsrail eliyle nasıl olumsuz yönde zorluyorsa, İran devrimi de olumlu yönden zorlamaktadır. Ve İran'ın bu konumundan ilerici güçlerin ve sosyalist ülkelerin rahatsızlık duymamaları gerekmektedir.

İran, bir statükoyu parçalamakla uğraşmaktadır. Bu statüko ne kadar devrimci ise İran'da o kadar karşı-devrimcidir. Veya parçaladığı bu statüko ne kadar karşı-devrimci ise İran'da o kadar devrimcidir"⁽²⁴⁾

Bir kere İran devrimi bu güne kadar devam etmemiştir. Mollaların islami iktidarıyla devrim son bulmuştur, sürdürülememiştir. Devrimi ileriye götürmek isteyen devrimci-demokratik güçlerin hepsi dini gerici tarafından ezilmiştir.

PKK ve A.Öcalan gerçekleri tersyüz ediyorlar. Gerici islami iktidarı devrimci gösterme eğer pragmatik çıkarlar adına değilse tam anlamıyla ne dediğini bilmemektir. İran sömürgeci islami iktidarını savunmak ancak PKK mantığıyla mümkündür. İran islami gericiğini bilmemektir. İran islami gericiğini mevcut statükoyu "zorluyor" diye devrimci göstermek PKK'nın işi olabilirdi, bu aynı zamanda saçmalamaktır. Bir kere statükoyu ve onu parçalamayı tanımlamak gerekir ;

Uluslararası hukuki bir terimi ifade eden statüko fiili ve hukuki durum anlamına gelmektedir. Devrimciler, Marksist-Leninistler emperyalizm ve sömürgecilik koşullarında statükoya karşıdırlar. Statüko böylesi bir durumda karşı-devrimci bir nitelik taşımaktadır. Örneğin Kürdistan gibi sömürge ülkelerin anti-sömürgeci, anti-emperyalist savaşları, buldukları bölgede statükonun doğrudan parçalanmasını hedefler. Burdada statüko sömürge durumunu ifade etmektedir, doğaldırki buna karşı mücadelede devrimci bir içerik taşır. Ancak gericiler arası çatışmalar ve savaşlar mevcut statükoyu parçalamalar bile ilerici ve devrimci sayılmazlar. Önemli olan statükonun kimin tarafından, niçin parçalandığıdır. Anti-emperyalist, anti-sömürgeci savaşlar statükonun parçalanmasına devrimci bir öz kazandırır. Ama İran-İrak savaşında İran'ın Irak'ı işgal etmesi ve topraklarına katması devrimci bir içerik taşıyabilirmi ? Niteliği gereği gerici olan Humeyni iktidarının kendisi herşeyden önce mevcut statükonun bir parçasıdır, yani emperyalist sistemin sınırları dahilindedir. Kaldıkı Irak'la savaş devrimci amaçlar taşımaktan uzaktı. İslami motiflere bürünmüş yayılımcı "büyük Pers" şövenizmini statükonun karşı-devrimciliği kadar "devrimci" olarak göstermek ne dediğini ve ne yaptığını bilmemektir.

Belliki A.Öcalan savaşın neden çıktığını ve niçin sürdürüldüğünü, hangi siyasetlerin davamı olduğunu anlayamamış.

“Dar kafalı”, diyor, Lenin, “sava-şın, siyasetin devamı” olduğunu kavramaz ; savaşta nelerin tehlike olduğunu, savaşı hangi sınıfın verdi-ğini, hangi siyasal amaçlarla verdi-ğini”.... düşünemez.⁽²⁵⁾

Durum açıktır ; İran ve Irak açısındandır savaşın neyi temsil ettiğini yukarıda gösterdik. Dolayısıyla A. Öcalan’ı bu konuda iknaya çalışmak yararsızdır. Fakat PKK’yi de Sovyet Sosyal-emperyalizmine karşı suskunluğundan dolayı eleştirmek ve teşhir etmek lazım. Ulusal kurtuluş mücadelesi verdiğini iddia eden bir örgüt, başka şeyler yanı sıra, özellikle Kürdistan sorununa yaklaşımdan dolayı Sovyetler Birliğini mahkum etmeden doğru bir politika üretip sürdüremez. Bu konuda PKK, revizyonist parti ve örgütlerden farklı değildir. Kürdistan sorununda açık karşı-devrimci, emperyalist konumda bulunan Sovyetler Birliğine karşı suskunluğuyla PKK, TKSP ile aynı pratik saflara düşmüştür.

Diğer bazı teşkilatlar ise Gorbaçov’un Glasnost’undan ve Perestroika’sından medet umdukları için Sovyetlere karşı sessiz kalmaktadırlar. Gorbaçov onların kurtarıcısı (!) “Godo”ları mertebesine yükseltmiştir. Ne varki gırtlığına kadar kan içinde yüzen Bağdat diktatörü Saddam’a yardım etmekten “eli boş kalmayan” bu Godo (Gorbaçov) revizyonist-milliyetçilerimize aziz ellerini hiç bir zaman uzatmayacaktır. Bunlar sadece umutlarını değil ilişkilerinin de Sovyetler Birliği yelpazesinde yürüttükleri için sessiz kalmışlardır. Zaten bunlara göre Sovyetler Birliği savunulmadan, onun desteği alınmadan Kürdistan’da devrim yapılamaz (!) Kürdistan işçisine, emekçi halkına güveni olmayan bu zavallı cinsten “politikacılarımız” Sovyetler Birliğine tavır almaya muktedir değildirler. Bu cesaretsizlik içinde Sovyetler Birliğinin suçları ve günahlarını savunmaya devam etsinler, elbet birgün hesap verecekleri zaman olur.

BAZI SONUÇLAR

İran-İrak savaşı son bulur-bulmaz Bağdat diktatörlerinin ilk yaptığı şey Kürdistan’a saldırmak oldu. Peşmerge güçleriyle savaş devam ediyor. İran’la barış görüşmelerini sürdüren Baasçılar peşmerge güçleriyle “sesizce” hesaplaşma yolunu

seçmiştir. Bugün ulaştığı seviye gözönüne alındığında burjuva-milliyetçilerinin önderliğine rağmen Kürdistan’daki savaş ve direnişi yok etmek mümkün değildir. Bütün tutarsızlığına rağmen burjuva önderlik savaşı sürdürmeye çalışacaktır, çünkü kendisinin varlık yokluk savaşı gündemdedir. Bunu yaparken aynı zamanda o, uzlaşma yolunda arayacaktır. Uluslararası emperyalist diplomasinden destek arayışlarının bir nedenide budur.

Geleceği olmayan otonomist strateji üzerine kurulu siyasetleri icabı sömürgeci merkezi otoriteyle uzlaşmak için savaşan burjuva önderlik bir çıkmaz içindedir. Bugünkü durum bir daha göstermektedirki burjuva-milliyetçiliğiyle bir yere varılamaz, çünkü devrimci perspektif sözkonusu değildir ve olduğundan farklı niteliklere (ileriye doğru) sahip olamaz. Kaldiki bu önderlik yakingeçmişin devamcisidir ; bu yüzden 75 yenilgisini tekrarlayabilir. İçinde bulunduğu nesnel durum ve ilişkiler burjuva önderliğe teslimiyeti ve yenilgiyi dayatabilir. Üstelik ezen ülkenin emekçi kitlelerinden hiçbir desteğe sahip değildir. Irak’ta kitleler öndersizdir ve Arap şövenizminin güçlü etkisi altındadır. Öyleki Saddam’a karşı gözle görülür hiç bir eylemliliği yoktur. Bu, Baas iktidarının konumunu güçlendirirken Kürdistan’daki hareketi zayıflamakta ve desteksiz bırakmaktadır. Burjuva-milliyetçi önderliğin konumunu zayıflatan bir başka etken İran’la içinde bulunduğu ilişkilere, Irak’la anlaşmanın seyrine bağlı olarak İran tıpkı 1975’te olduğu gibi peşmerge savaşına teslimiyeti kabuletmesi çin dayatmacı davranabilir.

Öte yandan başta ABD olmak üzere Batı emperyalist devletleri Kürdistan sorununa “sahip” çıkıyor görünüyorlar. Savaşta askeri olarak büyük kayıplar vermesine rağmen özellikle Sovyetler Birliğinin desteğiyle yeniden güç kazanan Irak Orta-Doğu dengesini etkilemektedir. İsrail’e karşı güçlü bir Irak ABD’nin isteyebileceği bir durum değildir. Kürt sorununa sahip çıkıyor görünmesinin bir nedenide Irak’a karşı şantaj olarak kullanmak isteğinden ileri geliyor. İşlerin ABD’nin hegemonyacı çıkarları doğrultusunda gidip gitmeyeceği burjuva önderliğin bu olanağı

ABD’ye sunup sunmayacağına bağlıdır.

Kürdistan’da bütün olup bitenler “Kürt Sorunu”na uluslararası boyutlar kazandırmıştır. Bu durum sömürgeci devletlere karşı bir “baskı” unsurudur. Bir çok şeylerin yanı sıra Irak’ta, geçmişte de görüldüğü gibi otonomi sorununda burjuva önderlikle geçici de olsa bir “anlaşma”ya varılabilir. Saddam’ın oyununa gelip gelmemeyi burjuva önderliğin tutarlı davranıp davranmayacağı belirleyecektir.

Görüldüğü gibi herşey burjuva-milliyetçi önderliğe bağlıdır. Oysa bu önderlik devrimci barutunu çoktan yitirmiştir. Kürdistan’da ulusal kurtuluş devrimini devrimci temeller üzerinde örgütleyecek Marksist-Leninist bir önderlik kurulmadığı müddetçe yeni yenilgiler kaçınılmazdır. Günümüzde sadece gerçek M-L parti devrimi doğru temeller üzerinde örgütleyip zafere götürebilir. Kürdistan devrimi için şart olan bu alternatif eninde sonunda yaratılacaktır.

- 1 - C.Talabani’nin basına açıklaması, Le Monde 20 Temmuz 88.
- 2 - Liberation, 19 Temmuz 1988
- 3 - E.Hoca, Süpergüçler, sy.667
- 4 - Le Monde Diplomatique, Şubat 1987
- 5 - Express dergisi, 16 Eylül 88
- 6 - Le Monde Diplomatique, Haziran 86
- 7 - Le Monde Diplomatique, Ekim 87
- 8 - Süddeutch Zeitung, 13.03.1987, bk. “Dünya Sorunları 1988/1”, Orta-Doğu Dosyası, sy.214
- 9 - L’Etat du Monde, 1987,88, sy.368
- 10 - Le Monde Diplomatique, Ekim 87
- 11 - Stokholm uluslararası barış için araştırma institüsü “Jane’s Defence Weekly” dergisi, (bk. Le Monde 10 Ağustos, Liberation 22 Ağustos 88)
- 12 - Libération 22 Ağustos 88
- 13 - Libération 18 Ağustos 88
- 14 - Le Monde, 21-22 Ağustos 88
- 15 - Jeune Afrique, 3 Ağustos 88
- 16 - L’Etat du Monde - 87-88, sy.368
- 17 - Le Monde Diplomatique, Haziran 86
- 18 - Jeune Afrique, 7 Eylül 88
- 19 - Jeune Afrique, 17-24 Ağustos 88
- 20 - Sosyalizm ve Savaş, sy.129 (Sol yay.)
- 21 - Aynı yerde, age.
- 22 - Le Monde, 14 Eylül 88
- 231 - Riya Azadi, sayı-119, Ağustos 88, Riya Azadi, sayı 118 Temmuz 88
- 24 - Serxwebun, sayı - 66, Haziran 87
- 25 - Marksizm Bir Karikatörü ve Emperyalist Ekonomizm sy.35, Sol yay.

(Baştarafı sayfa 24'te)

Dünya proletarya hareketi artık gündemine sadece Avrupa ve Kuzey Amerika'da değil ; Asya, Afrika ve Latin Amerika'da da devrimi yerleştirmektedir. Ezilen ülkelerdeki ulusal sorun merkezi metropol ülkedeki devrim sorunuyla değil ; tersine ve ilk defa bizzat ezilen ülkelerdeki devrim sorunuyla çözüme ulaşmıştır. Ancak böyle bir durum Ekim Devriminden önce mümkün değildi : Bu yadenin altı bin kez çizilerek vurgulanmazsa bu tarihi değişiklik kavranamaz. Marksizmin ulusal sorundaki çözümlenmeleri de bu temel değişiklik dikkate alınarak kavranmalıdır. Bu dönem ve çağ değişikliği dikkate alınarak kavranmalıdır. Bu dönem ve çağ değişikliği kavranmaksızın birçok hareketin Türkiye'de yaptığı gibi, Ekim Devrimi öncesi ve sonrası çözümlenmeler özü kavranmaksızın çorba gibi karıştırılır. Yada Lenin ve Stalin tarafından çoktan geçersiz ilan edilen tezler uygunsuz bir şekilde birbirine yamanmaya çalışılır.

Ekim Devrimi öncesi ve sonrası ayrılığı iyi görmek ve yakalamak gerekiyor. Ekim Devrimi öncesi ezilen ülkelerde bir ulusal kurtuluş hareketinden bir bağımsızlık hareketinden bahsetmek güçtür. Bu ayrıca özellik Rusya'daki devrim deneyiminden rahatlıkla çıkarılabilir. Lenin ve Stalin'in de bir dizi tespitleri söz konusudur. Bu durumu Stalin şöyle dile getirir ; "1912 yılında, biz Rus Marksistleri, ilk ulusal program tasarısını kaleme aldığımız sırada, Rusya imparatorluğunun hiç bir çevresel bölgesinde henüz bağımsızlık yararına ciddi bir hareket yoktu" (Stalin, Ulusal ve Sömürgeler sorunu s.134). Lenin'de aynı şekilde emperyalizm ve özellikle de Ekim Devrimiyle birlikte sömürge halkların yaşamında temel değişmelerin olduğunu defalarca vurgular. Doğu halklarının Ekim Devriminden önce "Bağımsız Devrimci güç haline gelemediklerini", "tarihsel gelişme yörüngesinin tamamen dışında kaldıklarını", ancak bu durumun Ekim Devrimi ile sona erdiğini, artık doğu halklarının da "dünyanın yazgısını çizme işine" katıldıklarını belirtir (bkz. Lenin, Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Hareketleri s.371-428). Durum böyle olduğundan ulusal sorunun çözümünde olsun, ulusal sorunda program oluşturma noktasında olsun, yada örgütlenme sorununda

olsun soruna farklı yaklaşmak zorunda kalmışlardır. Örneğin Ekim Devrimi öncesi sömürgelerde birakalım güçlü proletarya hareketini, ciddi bir ulusal kurtuluş hareketini, hangi sınıfın önderliği altında olursa olsun ciddi bir bağımsızlık hareketi yokken kalkıp o ülkelerdeki proletarya partisinin örgütlenmesi üzerine tartışmak mümkün müdür ? Elbette değildir. Hareketin olmadığı bir yerde örgüt nasıl var olacaktır ! Elbette olmayacaktır. Şimdi Kürdistan'da bağımsız proletarya partisinin örgütlenmesi sorunu tartışıldığında,

Ekim Devrimi öncesi yoktu. Bu ilk olarak Ekim Devriminin dünya ölçüsünde yarattığı değişiklikle mümkün oldu. Emperyalizm bunun koşullarını hazırladı, Ekim Devrimi bir dönüm noktası oldu. Bu durumun ayrıntılı tahlili ve nedenleri ayrı bir yazının konusudur. Ancak şurası çok açık : Ekim Devriminden önce sömürge ülkelerde proletarya önderliğinde devrim komünist literatürün tamamen dışında kalan bir sorundu, böylesi bir olanak yoktu. Böyle bir şeyin varlığından da bahsedilemezdi. Ancak Ekim Devrimin-

Türkiye solu hemen Ekim Devrimi öncesi RSDİP'e atıfta bulunmaktadırlar. Ancak bunu yaparken sorunun özünü kavrayarak değil, kelimenin tam anlamıyla "ahntıcılık" yapmakta, onu dahi çarpıtıcı bir şekilde tamamen yanlış bir şekilde yapmaktadırlar. Bu kişilerin hiç görmedikleri yada görmek istemedikleri tarihi dönem farklılığını gerçekten görebilmektir. Bunlara soramak gerekiyor : Eğer Ekim Devrimi öncesi ezilen ülkelerde bağımsızlık doğrultusunda ciddi bir hareket yoksa, nasıl ve hangi örgütlenmeden bahsedeceksin ! Olmayan bir şeyin örgütlenmesi de tartışılmaz ! Ayrıca varsayalım ki, kendi başına gelişen bir bağımsızlık hareketi gelişmiş olsaydı ; emperyalist zincirin dışına çıkabilecek gücü kendisinde bulabilirdi ? Emperyalist burjuvazinin buna müsaade etmeyeceği çok açıktır. Ayrıca sosyalizm dışında hiç bir gücün emperyalizm çağında buna muktedir olmadığını Lenin defalarca vurguluyor. Demekki sömürge ülkelerde emperyalist zinciri kırarak sosyalizme gidecek devrimci olanak

den sonra sömürgeler dünya tarihinin çizilmesinde önemli rol oynamaya başladılar. Ulusal kurtuluş hareketleri yükselmeye başladı. Bu savaflara artık burjuvazi değil proletarya önderlik ediyordu. Sömürge ülkeler protetaryası sosyalist kale ve metropol ülkeler proletaryasının da desteğiyle kendi ülkelerini pre-kapitalist üretim ilişkilerinden alıp sosyalizme götürme olanağını elde ettiler. Bir anlamıyla böyle bir görevden Ekim Devriminden önce objektif koşullar gereği bahsedemezken, Ekim Devriminden sonra böyle bir görev kendisini ezilen ülkeler proletaryasına dayattı. Bunun sonucu olarak proletaryanın örgütlülük güç ve derecesine bağlı olarak yer yer proletaryanın, yer yer de proleter dışı sınıfların önderliğinde ulusal kurtuluş savafları dalgası dünyaya yayıldı. Kürdistan kendisini bu dalgaın, bu cereyanın içinde buldu. Ulusal kurtuluş savafları ateşi dünyayı öylesine sardı ki Kürdistan'ın bundan etkilenmemesi düşünülemezdi. Bu tarihi gelişme Kürdistan'da ezilen emekçi halkımızda ayağa kaldırdı.

Kürdistan'da sömürgecilğe karşı halkımızın boyun eğmeden kahramanca sürekli ayaklanmalar yaratması, direnişten hiç bir zaman vazgeçmemesinin nedenlerinin arasında işte Ekim Devrimden bu yana giderek yükselen bu tarihi gelişim dalgasını da katmak gerekmektedir. Dünyadaki bu tarihi gelişme, objektif bir gerçekliktir ve ulusal kurtuluş devrimi olarak kendisini Kürdistan proletaryasına ve halkına dayatmıştır. Ekim Devrimi öncesi ve sonrasındaki ve bugünkü tarihi koşullardaki değişmeyi görmeksizin ne ulusal sorunda, ne örgütlenme sorununda ne de başka bir sorunda doğru tavır takınılabılır.

Yukarıda Türkiye solunun RSDİP örgütlenmesini de tamamen yalmış kavradığını belirttik. Kemalizm ve ondan kaynaklanan Türk sosyal şövenizminden yakasını kurtaramayan Türkiye solu, yukarıda anlattığımız tarihi değişikliğe rağmen bugün Türkiye-Kürdistan düzleminde RSDİP'in düzeyinden dahi çok çok gerilerdedir. Açıkça bilinirki RSDİP içinde bir dizi parti bulunmaktadır. Ukranya Komünist Partisi, Polonya Komünist Partisi v.b. kapitalizmin ve de proletaryanın geliştiği ezilen bağımlı ülkelerde yada sömürge ülkelerde (örneğin Kafkas ülkelerinde) komünist partileri oluşur ve bunlar üst düzeyde RSDİP içinde birleşirler. Lenin ve Stalin hiç bir zaman sömürge ülkelerde komünist partinin oluşmasını engellememiş, tersine desteklemişlerdir. Örneğin Türkmenistan ve Kazakistan gibi ülkelerde komünist partiler oldukça çok sonraları oluşturulur. Bir Ukranya'da bu süreç Rusya'ya paralel ilerlerken Orta Asya'da çok geriden izler. Ancak bugün kendilerini "çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının" (!) temsilcisi olduğunu iddia eden "çizgilerimize" bakalım : hala "bölge komitesi" mi ? "seksiyon örgütlenme" mi ? sorununu tartışıyorlar. Aşamaya bakın (!). Yetmiş yıl önce bir devlet içinde (Rusya'da) ezilen ulusların ülkesinde komünist partiler oluşturuluyor, bugün Türkiye-Kürdistan düzleminde hala "bölge komitesi" tartışıyor (!! !). Ekim Devriminin gelişim dinamiği böyle kavranamaz, bu Ekim Devrimine hakarettir.

Ekim Devrimi ile sorun proletaryanın devrim sorunu aşamasına varırken, ulusal sorun dedik mi hala UKTH tartışmalarını aşamayız.

Oysa UKTH sadece demokrasinin bir talebidir. Onun dışında bir şey değildir. Oysa Kürdistan sorunu Devrim sorunudur. Ulusal ve sosyal kurtuluş sorunudur. Bu devrimin nasıl örgütleneceği sorunudur. Ama ne yazıkki bizim Kürdistan'daki bir dizi burjuva ve küçük-burjuva milliyetçilerimiz revizyonist hareketlerimiz de dahi, diğer Türkiye ve egemen ulus solu Kürdistan sorunu denildiğinde hala UKTH sorununu aşamamaktadırlar.

Ekim Devriminden sonra Sovyetler Birliğinde Sosyalist Cumhuriyetler Birliği kurulur. Ulusal sorun dendiğinde hala Stalin'in 1912'de yazdığı "bölgesel özerklik" çözümü tartışılır. Adı üzerinde "Cumhuriyetler Birliği" (hatta "Federe Sovyet Cumhuriyetler Birliği" olarakta adlandırılır.) ama bizim arkadaşlarımız hala bölgesel özerklikte çakılır kalırlar. Stalin'in 1912'deki "bölgesel özerkliği" de okunur, 1922'de de Federe Sovyet Cumhuriyetleri Anayasa tasarısında okunur. Ancak "ulusal sorun" denilince sadece 1912 okunur. Yada dikkate alınır, ama 1922 dikkate alınmaz. Bütün bunlar bu arkadaşların Ekim Devrimini kavramadıklarını veya kavramak istemediklerini gösterir. Bu yapılarıyla da Ekim Devriminin ruhundan oluğa da uzaktırlar.

Kürdistan'da ulusal ayaklanmalar olur. 1920 lerin başlarında Güney Kürdistan'da Şeyh Mahmut Berzenci önderliğinde Kuzey-Batı Kürdistan'da da Şeyh Said önderliğinde ayaklanmalar gerçekleşir. Filistinli komünistler kalker Komünist Enternasyonal kürsüsünde Kürdistan'daki anti-emperyalist ayaklanmalardan bahseder ; Türk "Komünist"leri "emperyalizmin işbirlikçisi" (!) hareketlerinden bahsederler. Türkiye'deki devrimci ve komünist hareket sosyal şövenizmle ve kemalizmle bağlarını koparmadığı müddetçe, "Misak-ı Milli"ci düşünce ile bağlarını koparmadığı müddetçe Ekim Devriminin ruhundan uzaklarda duracaktır. Proletaryanın sınıf biincine ulaşamayacaktır. Türk egemen sınıflarının boyunduruğunu kıramayacaktır.

Buradaki amacımız elbette ne ulusal sorunu Kürdistan'daki biçimiyle tartışmaktır, nede Kürdistan proletaryasının bağımsız örgütlenme sorununu tartışmaktır. Bu elbette bu yazının görevi değildir. Ancak Ekim Devriminin bu noktada düşündür-

düğü bir kaç sorun da değinerek geçeceğiz. Biz yukarıda vurguladığımız tarihi dönem farklılığının, tarihi koşulların gelişim çizgisinin ayrıntılı incelemesi dahi biz Kürdistan'lı komünistlere Kürdistan ulusal kurtuluş devriminin proletaryanın çıkarları temelinde örgütlenmesinin tek M-L çizgi olarak kendisini dayatmaktadır. Ayrıca bugün Kürdistan önemli bir tarihi dönemece yaşıyor. Kürdistan'lı devrimcilere proletarya devrimcilerine, nerede olurlarsa olsunlar büyük tarihi görevler düşmektedir. Kürdistan proletaryası adına büyük ve tarihi atılımda bulunmak, Kürdistan tarihi ve geleceği açısından paha biçilmez değere sahip olacaktır. Hangi yapılanma yada koşullar içinde olursa olsun, her Kürdistan'lı komünistin önünde duran görev bu anlamıyla güçlü proletarya hareketi yaratmak olmalıdır. Kürdistan'da proletaryanın örgütülüğü saflarına eğilim duyan bir dizi devrimci arkadaş, gurup ; güçlü bir atılım yada alternatif beklentisi ile hala yerlerinde beklemeyi tercih etmektedirler. Oysa bu tavır, sorumluluk, devrimciliğin, komünistliğin tavrı olamaz. Kürdistan proletaryasına yabancı bir tavidir. İçinden geçtiğimiz dönemi ve koşullarımızı iyi gözlemek zorundayız. Kürdistan'da proletarya hareketini ve ulusal kurtuluş hareketini yükseltmek ; ancak proleter örgütülüğü ve ulusal kurtuluşçu örgütülüğü yükseltmekle mümkündür. Bu da elbette kendiliğinden olmayacaktır. Her kadronun, her komünistin, her ulusal kurtuluşçunun emeğinin aynı şekilde paha biçilmez değeri olacaktır. Ekim Devriminin ruhu Kürdistan'lı devrimcilere bugün böylesine bir tarihi görevi yüklemektedir.

Ekim Devriminin çizgisi Kürdistan'da izlediğimiz çizgi olduğu içindir ki, bizzat büyük öğretmen Stalin tarafından Kürdistan devriminin geliştirilmesi desteklenmiştir. Mahabat Cumhuriyeti'nin kızıl ordu tarafından desteklenerek kurulması bunun pratik tanığıdır. Stalin sadece Kürdistan'da bağımsız Cumhuriyet kurulmasını değil aynı zamanda Kürdistan'da proletaryanın da örgütlü güce ulaşmasını da desteklemiştir. Kürdistan Komünist Partisini kızıl ordunun Kürdistan'da bulunduğu dönemlerde kurulması bu konuda bir başka pratiktir. İşte Ekim Devriminin çizgisinin Kürdis-

tan'da hayata geçmesi bu çizgisidir. Çünkü bu çizgi ülkemize ve tarihi koşullarımıza uygun tek M-L çizgidir.

Bütün bunları neden söylemek zorunda kalıyoruz ? Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı, uluslararası düzeyde önemli boyutlarda tartışılırken, önemli mevziler kazanırken hala bunlar tartışılır mı diyeceksiniz. Sorun bu derece acık ve net niken hala Kürdistan'da proletaryanın bağımsız örgütlenmesinin zorunluluğu üzerinde tartışıyoruz. Bir yönüyle böyle düşünmek doğru olmasına rağmen bir yönüyle de eksiktir. Türkiye solu saflarında Kürdistan devriminin gerçekliğini, Kürdistan proletaryasının örgütlenme gerçeğini göremeyen yada kavramayan yüzlerce devrimci kadronun tarihi görevlerini yerine getiremediklerini görünce bu gerçekleri yenilemek zorunda kalıyoruz.

Bunlar Ekim Devriminin Kürdistan devrimiyle bağlantısı içinde bizlere düşündürdükleridir. Ekim Devrimi elbette sadece bunları düşündürmüyor.

Ekim Devriminden sonra dünya

devrimi büyük bir atılım kazandı. Proletarya önderliğinde ezilen halkların devrimi büyük bir atılım ile kapitalist ülkelerin proletarya hareketi güçlü sosyalist kaleler yarattı. Çin'den Küba'ya kadar uzanan bir dizi ülkelerde devrimler gerçekleşti. İkinci Dünya savaşından sonra güçlü sosyalist sistem oluştu. Ne zaman ki Ekim Devriminin çizgisi terkedildi, dünya sosyalist güçleri bu büyük gücünden darbe yedi. Dolayısıyla Kuruşçev'le başlayan Modern Revizyonist ihanet dünya sosyalizmine büyük darbeyi vurdu. Bugün Gorbaçov'la bu olay daha da netliğe ulaşmış bulunmaktadır. Gorbaçovlar, Teng'ler bugün Komünist ideoloji hakkında kuşular yaratmak kadar, emperyalizmle el ele çalışacak kadar ihanetlerini ilerlettilerse, bu modern revizyonizme karşı doğru ve kararlı tavır alamamaktan da kaynaklanmaktadır. Yani kendisine sosyalistim, komünistim diyen her güç, her parti bu ihanetçi yıkım akımına karşı mücadele etmek zorundadır. Çünkü, bu gün açıkça görülmektedir ki, sosyalizme direk cepheden saldıran emperyalizm dahi bunların sosyalizme verdiği zarar ölçüsünde darbe

vuracak güçte değildir. Bu sorunun dünya çapında öncemi oldukça büyüktür. Bu büyük revizyonist tasfiyeye tavır almadan M-L olunmuyacağına iyice bilinmesi gerekmektedir.

Ekim Devriminin ruhu, bugün bütün dünya komünistlerini kapitalist cepheye karşı tekrar büyük proletarya cephesini örgütleme göreviyle karşı karşıya bırakmaktadır.

Bir başka noktayı da vurgulayarak yazımızı bitirelim. Ekim Devrimiyle Rusya ezilen halklarla gelişmiş kapitalist ülkeler proletaryası arasında köprü rolü oynamış, iki devrimci akımı bütünleştirmiştir. Bir sosyalist kale olarak Rusya ezilen halkların sürekli yanında olmuştu. Kürdistan sorunda da böyle olduğunu Stalin, Mahabat'ta göstermişti. Fakat bugün Kürdistan halkı sömürgeci canavarların vahşeti altında katliamara uğrarken, Gorbaçov yönetimi (eski revizyonist yoldaşları gibi) sömürgeci cellatların yanında yer alıyor. Buda onların Kürdistan ve ezilen halklar somutunda Ekim Devriminin ruhuna ihanet ettiğini gösterir bir başka canlı örnektir. Kürdistanlı her devrimci her yurtsever bu ihaneti asla unutmuyacaktır.

KÜRDİSTAN HALKININ SOYKIRIMINA SESSİZ KALMAYALIM !

Kendi üyesi dört devlet, İran, Irak, Türkiye ve Suriye, Kürt halkını barbarca katlederken Birleşmiş Milletler'in Kürtler'le ilgili yalanlarına nasıl inanalım ? Hele, hemen-hemen tüm dünya gericiğinin bu dört devleti her alanda, ekonomik, siyasi ve askeri yönden desteklediği bir ortamda bu yalanlara nasıl inanalım ?

Yaklaşık 25 milyon Kürt hâlâ Birinci Dünya Savaşı sonunda Kürtdistan'ın keyfi olarak bölünmesinin sonuçlarına katlanmaktadır. O günden beri Kürtler hala en temel hakları için mücadele etmektedirler. Ancak bu işgalci devletler bu mücadeleye her zaman vahşi bir baskıyla, sivil halka saldırarak, katliamlar düzenleyerek cevap vermişlerdir.

Irak devleti Halepçe'de ve daha geçenlerde Güney Kürdistan'da kimyasal silahlar kullanarak bu vahşetin en son örneğini göstermiştir. Bu korkunç katliam binlerce insanın hayatına mal olmuş ve bölgedeki köylerin ve şehirlerin tümüyle yok edilmesiyle sonuçlanmıştır. Ama bununla da kalmamış ve katliamdan sağ olarak ta kurtulan yüzbinlerce insanın ölümden tek kurtuluş yolu olarak Türkiye'ye ve İran'a sığınmak zorunda kalmalarına yol açmıştır.

Bugün bu Kürt mülteciler diğer iki işgalci devletin asker ve jandarmalarının elindedir. Oysa bu devletler hem kendi halklarına hemde diğer ezilen halkların ve özellikle Kürt halkının haklarını ayaklar altına almakta ve ezmekte başı çekmektedirler.

Kürt halkı tarihinin en zor durumlarından birini daha yaşıyor. Biz bir gurup Kürt olarak Kürdistan halkının soykırımını, Irak faşist Baas barbarlığını, Türkiye, İran ve Suriye işgalcilerinin Kürt halkına karşı giriştikleri insanlık dışı katliamlarını protesto etmek için Birleşmiş Milletlerin 43'cü Oturumu (kimyasal silahlarla ilgili) vesilesiyle aşağıdaki istemler için 4 Ekim 1988 tarihinden itibaren bir açlık grevini başlatmış bulunmaktayız :

- 1 - Türkiye'deki Kürt ilticacılar, Birleşmiş Milletlere bağlı "İlticacılar Yüksek Komiserliği"nin güvencesi altına alınmalıdır.
- 2 - Birleşmiş Milletler Kürt katliamlarına karşı açık tavır almalıdır.
- 3 - Birleşmiş Milletlere üye ülkeler Irak'a ekonomik ve askeri ambargo uygulamalıdır.
- 4 - Birleşmiş Milletler bir oturumunu Kürt halkının ulusal haklarına ayırmalıdır.
- 5 - Paris'te yapılacak olan kimyasal silahlarla ilgili uluslararası toplantıya bir Kürt temsilcisi kabul edilmelidir.
- 6 - İnsan Hakları Komisyonu ciddi bir şekilde Kürt sorununu incelemelidir.
- 7 - Birleşmiş Milletlerin Sömürgecilikten Arındırma Komisyonu, Kürt sorununu ciddi bir şekilde ele almalıdır.
- 8 - Kürt halkına karşı kimyasal silah kullanıp 1923 Cenevre antlaşmasını ihlal eden Saddam Hüseyin bir uluslararası mahkemece yargılanmalıdır.

KÜRT HALKININ KATLEDİLMESİNE KARŞI MÜCADELE KOMİTESİ

**Sahibi : S. Haidari, Grossenbergener Str. 48
4971 HÜLLHORS - DEUTSCHLAND.
Yazışma Adresi : Postlager karte NR-039774 D,
5000 KÖLN-1
Banka Hesabı : Stadt sparkasse. KÖLN,
Konto Nr. 94223179 BLZ 37050198**

**F. Alınanya : 3 DM
Fransa : 10 FF
Belçika : 70 BF
Hollanda : 3,5 G
Danimarka : 12 KRN
İsveç : 10 KRN
Avusturya : 25 Ş
İsviçre : 2,5 SFR**

EKİM DEVRİMİNİN RUHU ve KÜRDİSTAN DEVRİMİ

1917 Ekim Sovyet Devrimi insanlık tarihinde yeni bir çağ açtı : Proletarya Devrimleri çağı... Emperyalizm ve proletarya devrimleri çağını başlatarak, sosyalizmi bir teori düzeyinden gerçekliğe ulaştırdı. Kapitalizmin yerini sosyalizme bıraktığı, yeni bir tarihi dönemi başlattı. Bütün bunlar bildiğimiz gerçekler. Ekim devriminin önemi üzerine bizzat Lenin ve Stalin tarafından kaleme alınmış yaşadıkları tarihi dönem ve koşullar içinde sorunu bütün can alıcı özellikleriyle irdeleyen, bir dizi makale akıllarda halen taptazedir. Amacımız sorunu bir tekrarin sınırları boyutunda değerlendirmek olmayacaktır. Sorunun genel ve kalasik değerlendirmesi ve önemini bu temelde vurgulamakta bu yazının amacı olmayacaktır. Biz daha çok Ekim Devriminin günümüzle bağlantısının önemli olduğu inancındayız. Günümüzde komünistlere vermesi gerektiği mesaj anlamında soruna ağırlık vereceğiz. Kürdistan devrimine getirdiği kazanımlar noktasında soruna eğileceğiz. Ya da daha da doğrusu Kürdistan devriminin Ekim Devriminin ruhu açısından yargılanması nasıl olmalıdır sorusuna yanıt aramaya çalışacağız.

Ekim Devriminin sadece birkaç ülkeye, birkaç kıtaya ait bir önemi değil, dünya ve tarih çapında önemi vardır. Dünyayı ve tarihi sarsan bir olaydır, uluslararası boyutlarda devrimsel önemi vardır. Sadece Sovyetler Birliği sınırlarındaki ülkelerde değil, dünya çapında ve tarihin ileriye olan sürecinde çağ değiştirecek kadar büyük ve önemli bir devrimdir. Bu açıdan da diğer ülke devrimlerinden ayrılmaktadır. Bütün bu özelliği onu bir çok açıdan değerlendirmeyi gerektirmektedir. Gelişimi, hazırlanışı, gerçekleşmesi, proletarya diktatörlüğünü ve sosyalizmi hayata geçirmesi ayrıntılı inceleme gerektiren sorunlardır. Daha da önemlisi dünya tarihinde yarattığı değişiklikler, dünya devrim sürecine

olan kazanımları irdelemek ve proletarya ve ezilen halklar tarafından bilince çıkarılmak durumundadır. Dolayısıyla günümüzle bağlantısı ve Kürdistan devrimine getirdikleri noktasında Ekim Devrimini düşünürken asla **dünya ve tarih** düzeyindeki önemini gözardı etmek istemiyoruz. Böyle birşeyde biz Kürdistan'lı komünistlerin işi olamaz. Bu anlamıyla temel özelliklerine değinip geçerken esas olarak belirttiğimiz noktalar da yoğunlaştıracağız. Ayrıca yukarıda belirttiğimiz gibi Lenin'i ve Stalin'i genel ve prensip değerlendirmede yeniden tekrar etmemekte sorunu böyle ele alışımızın bir diğer nedenidir.

Diğer taraftan, Kürdistan sorunu Türkiye ve Kürdistan'da Ekim Devriminin ruhuna uygun bir şekilde hala, bir dizi sol devrimci güç tarafından kavranmadığı inancındayız. Bu da sorunu yukarıdaki biçimiyle ele alışımızın bir başka nedenini teşkil etmektedir.

Ekim Devrimi, dünya devrimine büyük bir atılım ve ivme kazandırmakla da önemli bir rol oynamıştır. Sosyalist devrim doğrultusunda dünya işçi sınıfı, Ekim Devrimiyle büyük bir güç ve cesaret olarak, büyük devrimci atılımlarda bulunmuştur. Dünyanın ezici çoğunluğunu teşkil eden sömürge, yarı-sömürge ülkelerin ezilen halklarını derin uykusundan uyandırarak ayağa kaldırmıştır. En önemlisi ezilen halkların mücadelesini dünya sosyalizminin yörüngesine çekmeyi başarmıştır. Daha önceleri burjuva sınıflar arasındaki bir pazar sorunu olarak önemsiz bir iç sorun durumundaki ulusal sorun, Ekim Devrimiyle birlikte temel niteliğini değiştirmiştir. Bu ülkelerdeki ulusal sorun proletarya devrimi genel sorununa bağlanarak uluslararası nitelik kazanmıştır. Ulusal sorun ezilen halkların emperyalizme karşı mücadelesi sorunu olarak ele alınarak, sömürgeler genel sorununa dönüşmüştür. Bütün bunların anlamı

nedir ? Kuşkusuz bütün bu noktalar anlam ve önemleriyle bir çok açıdan, bir çok yönüyle değerlendirmek zorunludur. Ancak öz olarak ifade edecek olursak, şu özlü ifadeye ulaşılmış oluruz : Proletarya devrimleri ve sömürgeler genel sorununa dönüşen ulusal sorun ezilen halkların proletarya önderliğinde emperyalizme karşı gerçekleştireceği devrim sorununa dönüşmüştür. Proletarya önderliğindeki bu devrim, anti-emperyalist ulusal demokratik devrimdir. Bir başka ifadeyle proletarya önderliğindeki ulusal kurtuluş devrimidir. Bu ulusal kurtuluş devrimi dünya proletarya devriminin önemli bir bileşenidir. Böylece dünya proletarya devrimi Ekim Devriminden sonra iki önemli bileşenden oluşmaktadır :

- 1 - Emperyalist-kapitalist ülkelerdeki sosyalist devrim
- 2 - Yarı-sömürge ve sömürge ülkelerdeki anti-emperyalist ulusal demokratik devrim.

Dünyanın o dönem ezici çoğunluğunun sömürgelerden oluşmasından dolayı, bu devrimin sömürgelerden aldığı biçimlenmesi olan ulusal kurtuluş devrimleri bu bileşende önemli bir yer teşkil etmişlerdir. Dolayısıyla Ekim Devriminden sonra dünya ölçüsünde ulusal kurtuluş savaşlarının dalga-dalga yayıldığı bir tarihi dönem başlamıştır. Demek ki daha önceden mümkün olmayan bir tarihi değişme, Ekim Devriminden sonra tarihin gündemine girmektedir. Sadece gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sınıfının sosyalizm hareketi ile sınırlı dünya sosyalist hareketi, sadece bir müttefik kazanmamış, aynı zamanda önemli bir bileşen kazanmıştır.

Artık ezilen halkların mücadele seli, sosyalizm kanalına akmaktadır. Ekim Devriminden önce bu durum mümkün değildi. Bu tarihi değişiklik iyi kavranmadığı müddetçe Kürdistan sorunuda doğru kavranamaz.

(Devamı 20. sayfada)